

Výročná správa

Annual Report

2014

25 rokov

25 years

Liga proti rakovine SR
League Against Cancer in Slovakia

INFORMUJE, VYCHOVÁVA, PODPORUJE, POMÁHA
INFORMING, EDUCATING, SUPPORTING, HELPING

Liga proti rakovine, založená v r. 1990, člen Európskej asociácie líg proti rakovine (ECL) a člen Únie pre medzinárodnú kontrolu rakoviny (UICC) je nezávislá, nepolitická, mimovládna charitatívna organizácia registrovaná na Slovensku ako občianske združenie. Je riadená Generálnou radou. V rámci svojej činnosti sa zapája do programu kontroly rakoviny smerom k jej prevencii, včasnému zisteniu, liečbe, starostlivosti a výskumu v spolupráci s odborníkmi v onkológii a zainteresovanými partnermi doma i v zahraničí.

The League against Cancer, founded in 1990, member of the European Association of Cancer Leagues (ECL) and member of the Union for International Cancer Control (UICC) is an independent, non-political, non-governmental charitable organisation registered in Slovakia as the civic association. Governed by the General Board it is engaged in cancer control programme directed to prevention, early detection, treatment, care and research in collaboration with cancer professionals, and other concerned partners at home and abroad.

Liga proti rakovine

Brestová 6

821 02 Bratislava

Tel.: +421 2 5292 1735

Fax: +421 2 2081 2047

E-mail: lpr@lpr.sk

Web: www.lpr.sk

Bankový účet/Bank account: VÚB-Bratislava-mesto, a.s.

Č. účtu/Account number 104 832 012/0200

OBSAH/CONTENT

Príhovor/ INTRODUCTION	5
INFORMÁCIE, VÝCHOVA, PREVENCIA/INFORMATION, EDUCATION, PREVENTION	7
Onkologická výchova v školách/Cancer Education at Schools	7
Európsky kódex proti rakovine/European Code against Cancer	7
Primárna prevencia/Primary prevention	8
Sekundárna prevencia – včasné zistenie rakoviny/Secondary prevention – early cancer detection	8
POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH A PSYCHOLOGICKÝCH SLUŽIEB, REHABILITÁCIA/PROVISION OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL SUPPORT SERVICES, REHABILITATION	9
Psychosociálne aktivity starostlivosti o onkologických pacientov a ich rodiny/Reconditioning and relaxation stays for cancer patients	9
Rekondičné a relaxačné pobyty/Reconditioning and relaxation stays	9
Tradičné tábory pre deti a tínedžerov postihnutých rakovinou/Traditional vacation for children and teenagers suffering from cancer	10
Domovy pre rodičov detí liečených na rakovinu v nemocniciach/Homes for parents of child cancer patients treated in hospitals	10
Poskytovanie psychologických služieb/Provision of psychological services	11
Rehabilitácia/Rehabilitation	11
Centrá pomoci proti rakovine/Cancer Help Centres	12
Linka pomoci a poradenská služba/Helpline and Counselling Service	12
Finančná pomoc pre onkologických pacientov a ich rodiny/Financial support for cancer patients and their families	13
Paliatívna starostlivosť o onkologických pacientov v pokročilých štádiách choroby/Palliative care for cancer patients in advanced stages of the disease	13
PODPORA LIGY PROTI RAKOVINE MEDICÍNSKYM A VÝSKUMNÝM INŠTITÚCIÁM A VEREJNOPROSPEŠNÝM ZARIADENIAM/FINANCIAL SUPPORT TO MEDICAL AND RESEARCH INSTITUTIONS AND COMMUNITY PROJECTS	14
DEŇ NARCISOV/DAFFODIL DAY	14
ORGANIZAČNÉ ZLOŽKY LPR/LAC ORGANISATIONAL UNITS	15
MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY/INTERNATIONAL LINKS	15
Svetový deň proti rakovine/World Cancer Day	16
Európsky týždeň proti rakovine/European Week against Cancer	16
FINANCIE/FINANCES	17
VÝZNAMNÉ UDALOSTI V 25-ROČNEJ HISTÓRII LIGY PROTI RAKOVINE/REMARKABLE EVENTS	18
ROK 2014 V PREHLADE/THE YEAR 2014 IN REVIEW	21
ÚVOD/ INTRODUCTION	21
INFORMÁCIE, VÝCHOVA VEREJNOSTI, PREVENCIA/INFORMATION, PUBLIC EDUCATION, PREVENTION	21
PSYCHOSOCIÁLNE SLUŽBY/PATIENTS SUPPORT SERVICES - WE MOVE CLOSER TO PATIENTS AND THEIR FAMILIES	23
18. DEŇ NARCISOV/18 th DAFFODIL DAY 2014	25
POUŽITIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV Z 18. ROČNÍKA DŇA NARCISOV 2014/ALLOCATION OF THE DAFFODIL DAY 2014 NET INCOME ..	26
ZOZNAM INŠTITÚCIÍ PODPORENÝCH V ROKU 2014 Z PRÍJMU DŇA NARCISOV/LIST OF INSTITUTIONS THAT RECIEVED FUNDING IN 2014 FROM THE DAFFODIL DAY REVENUE	27
MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY/INTERNATIONAL LINKS	28
34. Valné zhromaždenie ECL v Bratislave/The 34 th ECL General Assembly in Bratislava	28
UDALOSTI/ EVENTS	29
Pochod proti rakovine prsníka/Breast Cancer Awareness March	29
91. Maratón Mieru v Košiciach/91 st Peace Marathon in Košice	29
Seminár pre onkologických pacientov v Košiciach/Cancer Patients' Seminar in Košice	29
Kampaň Európskeho týždňa proti rakovine/European Cancer Week Campaign	30
OCENENIE/AWARDS AND HONOURS	30
FINANČNÁ SPRÁVA/FINANCIAL STATEMENT	31
ORGANIZÁCIA/ORGANISATION	39

PRÍHOVOR

V roku 2015 oslavuje Līga proti rakovine 25. výročie svojho založenia. Toto jubileum dáva príležitosť pripomenúť si jej začiatky a výsledky práce za uplynulé štvrtstoročie.

Úmysel založiť takúto organizáciu vznikol po správe, že sa v roku 1985 stretli v Miláne hlavy štátov a vlád Európskej komisie, kde sa dohodli na spoločnom programe „Európa proti rakovine“. V tomto programe, ktorý pripravili odborníci v onkológii a vedeckí pracovníci, hrali významnú úlohu ligy proti rakovine a im podobné organizácie, ktoré boli vtedy u nás málo známe.

Rozhodnutie mať podobnú organizáciu v Československu a nezostať v izolácii od ostatných európskych krajín sa stretlo so sympatiami, ale pre legislatívne prekážky vo vtedajšom politickom systéme sa to nedalo uskutočniť. A tak až v januári 1990 bola Līga proti rakovine založená v Bratislave a bola prvou a jedinou nezávislou charitatívnou organizáciou proti rakovine v Československu a prvou v politicky sa meniacej oblasti východnej Európy. V tom istom roku bola prijatá za člena Európskej asociácie líg proti rakovine (ECL) a Únie pre medzinárodnú kontrolu rakoviny (UICC).

Prvé kroky smerovali k oboznámeniu verejnosti o našich zámeroch a cieľoch programu „Európa proti rakovine“:

- odstrániť mýty a mylné názory na rakovinu
- vychovávať k prevencii a včasnému zisteniu rakoviny
- podporovať najlepšie vedecky podložené spôsoby liečby
- podporovať pokrok vo výskume
- zlepšiť kvalitu života pacientov, prežívajúcich pacientov a ich rodín výchovou, poradenstvom, podporou a paliatívnou starostlivosťou

Začiatky neboli ľahké, pretože sme nemali žiadne peniaze. V porovnaní s našimi zahraničnými partnermi, ktorí mali za sebou už dlhoročnú existenciu a tiež dostatočné finančné zdroje, nemali sme možnosť ihneď realizovať množstvo potrebných aktivít, a tak sa naše plány začali uskutočňovať iba postupne. Po rozdelení Československa v roku 1993

INTRODUCTION

In 2015 the League against Cancer celebrates the 25th anniversary of its establishment. This is a unique opportunity to recall the beginnings and review the achievements of the past quarter of a century's work.

The idea of the League's establishment originated in 1985, after the news that the Heads of States and Governments of the European Community had agreed in Milan on the "Europe against Cancer" programme. We learned that Leagues against Cancer and similar cancer organisations, at that time virtually unknown to us, were playing an important role in this programme led by professionals in oncology and scientists.

Our decision to establish such an organisation in Czechoslovakia met with sympathy, but the legislative obstacles posed by the then existing political system did not allow its realization. Only in January 1990 was the League against Cancer created in Bratislava, as the first and only independent cancer charity organisation in Czechoslovakia and also the first in the changing Eastern Europe. This initiative was highly appreciated by all partners abroad, and in the same year we were granted membership of the European Association of Cancer Leagues (ECL) and membership of the Union for International Cancer Control (UICC).

The first steps were to inform the general public about our aims and to explain the main tasks of the Europe against Cancer programme:

- to remove myths and misconceptions about cancer.
- to educate towards cancer prevention and early detection.
- to support the use of the best evidence-based treatment.
- to support progress in cancer research.
- to enhance the quality of life of patients, cancer survivors and their families through education, advice, support and palliative care.

The beginning was not easy. We started with virtually nothing. In comparison with other European leagues which had existed for many years and possessed sufficient financial resources, we were not able to carry out immediately the wide range of required activities and our plans could be put into action only gradually. Since the partition of Czechoslova-

pokračovala činnosť Ligy proti rakovine na samostatnej báze Slovenskej a Českej republiky.

Keď sa teraz po 25 rokoch pozeráme späť, môžeme konštatovať, že napriek ťažkému začiatku a obmedzeným finančným možnostiam sme boli schopní plniť naše úlohy v tomto dlhodobom procese. Vďaka spolupráci s medzinárodnými organizáciami, odborníkmi v onkológii a v iných disciplínach, a predovšetkým kladný postoj našich občanov k darovaniu peňazí na dobré ciele, sa Lige proti rakovine podarilo pokračovať úspešne k dosiahnutiu stanovených cieľov. Sme veľmi vďační všetkým, ktorí nás stále podporujú a prispievajú tak k vysokému uznaniu našej organizácie, ktorá reprezentuje Slovensko medzinárodne.

Since in 1993, the activities of the League against Cancer have continued on an independent basis in the Slovak and Czech Republics.

When we now look back after 25 years, we may say that despite a difficult start and limited financial possibilities we were able to fulfil our commitment in an enduring process. Thanks to cooperation with international organisations, professionals in oncology and other disciplines, and above all with the positive attitude of our citizens towards donating money to a good cause, the League against Cancer has succeeded in advancing towards fulfilment of its goals. We are very grateful to all for their continual support and their contribution to the high reputation of our cancer control organisation representing Slovakia internationally.

Eva Siracká
Prezidentka Ligy proti rakovine
President, League against Cancer

INFORMÁCIE, VÝCHOVA, PREVENCIA

Jednou z najdôležitejších úloh bolo odstrániť tabu, mylné predstavy a mýty o rakovine. Začali sme informovať o rôznych aspektoch rakoviny prostredníctvom letákov, brožúr, prednášok, seminárov a kampaní pomocou rôznych médií, ktorých služby boli vtedy pre nás bezplatné. V spolupráci so Slovenskou televíziou vysielal sa opakovane informačný seriál pozostávajúci zo 17-ich častí. V spolupráci s odborníkmi sa v rozhlase uskutočnili diskusie o rôznych zaujímavých témach. Počas Európskeho týždňa proti rakovine a Svetového dňa proti rakovine sa na základe odporúčaní Európskeho kódexu proti rakovine, každoročne organizovali kampane o rizikových faktoroch, životnom štýle, prevencii a včasnóm zistení rakoviny.

Prístupné a spoľahlivé informácie o rakovine poskytovala Linka pomoci, ktorá vznikla v roku 1994 pre pacientov a verejnosť hľadajúcich odpovede na mnohé otázky o rôznych druhoch rakoviny, ich diagnostike a liečbe. Ako člen Medzinárodnej informačnej služby mala LPR možnosť spolupracovať so skúsenými zahraničnými partnermi.

Onkologická výchova v školách

V roku 1998 sa inicioval výchovný program určený pre mládež. Projekt, ktorý sme predložili Ministerstvu školstva, sa stretol s veľkým porozumením a začal sa najskôr realizovať na 20 stredných školách na Slovensku. Postupne sa ich počet rozšíril na 70. Tento projekt sa môže považovať za jednu z veľmi úspešných výchovných aktivít a slúži ako dobrý príklad pre rozšírenie vedomostí o prevencii a iných aspektoch rakoviny. Od samého začiatku ho LPR trvalo financuje zo svojich zdrojov – náklady na učebnice, videá, každoročné workshopy a iné činnosti pre učiteľov a študentov, úhrada cestovného a ubytovania.

Európsky kódex proti rakovine

Narastajúce bremeno rakoviny viedlo k tomu, že sa pred viacerými rokmi ustanovil Európsky kódex proti rakovine označený ako verejno-

INFORMATION, EDUCATION, PREVENTION

One of the most important tasks was to eliminate taboo, misconceptions and myths about cancer. We began by disseminating information on cancer-related issues through leaflets, brochures, lectures, seminars and campaigns, using all accessible, at that time free-of-charge media. An informative series on cancer in 17 parts, made in cooperation with Slovak television, was shown repeatedly. Broadcast discussions on a wide spectrum of relevant subjects were delivered by professionals in oncology and other disciplines. In line with the recommendations of the European Code against Cancer, annual campaigns were organised regularly during the European Week against Cancer and World Cancer Day, with a focus on risk factors, healthy lifestyle, prevention, and early cancer detection.

Comprehensive and reliable information on various subjects was available to callers on the Helpline, established in 1994 for both patients and the general population seeking answers to questions about different types of cancer, their diagnostics and treatment. As a member of the International Information Service, the LAC was able to cooperate with experienced partners abroad.

Cancer Education at Schools

A special educative programme directed at youth in schools was launched in 1998. The project presented to the Ministry of Education was accepted with full understanding and was established in 20 secondary schools. Gradually, the number of schools involved increased to 70 across the country. This project can be regarded as one of the successful educational activities and may serve as a good example for broadening knowledge on prevention and other aspects of cancer. From the beginning it has been entirely and continuously financed by the LAC, which has covered expenses for textbooks, videos, regular annual workshops and other activities for teachers and students, and travel and accommodation.

European Code against Cancer

Due to the increasing cancer burden, the European Code against Cancer, classified as a public health programme, was introduced several years

prospešný zdravotný program. Pozostával zo série odporúčaní, ktorých dodržiavanie by mohlo viesť k zníženiu výskytu rakoviny a úmrtia. Tieto odporúčania primárnej a sekundárnej prevencie sa stali prioritou aj nášho preventívneho programu. Propagovali sme ich prostredníctvom rôznych publikácií či médií. Spolupráca s inými organizáciami v Európe a vo svete umožňovala, aby naše informácie boli vždy aktuálne a prístupné.

Primárna prevencia

V súlade s odporúčaniami Európskeho kódexu proti rakovine organizovala LPR od roku 1995 každoročné preventívne kampane, ktoré sa konali v priebehu Európskeho týždňa proti rakovine. Ich cieľom bolo zvýšiť povedomie o najzávažnejších rizikových faktoroch – užívanie tabaku, pasívne fajčenie, alkohol, nezdravá strava, telesná nečinnosť, obezita, vystavovanie sa slnku a infekcia vírusom hepatitídy B a HPV (ľudský papilómový vírus). Pretože užívanie tabaku je najväčšou príčinou vzniku rakoviny ktorej sa dá predísť, každý druhý rok sa v priebehu Európskeho týždňa proti rakovine organizovali kampane proti fajčeniu. Pripojili sme sa k programu Svetovej zdravotníckej organizácie Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), a účasť na medzinárodných konferenciách nám poskytovala námety k tvorbe strategických plánov určených pre celú populáciu. Naša účasť na kampani organizovanej každoročne v rámci Svetového dňa proti rakovine – 4. februára, pomáhala k rozvoju účinných stratégií v prevencii a v programe kontroly rakoviny.

Sekundárna prevencia – včasné zistenie rakoviny

S cieľom znížiť chorobnosť a úmrtnosť na rakovinu, zamerali sme sa na najčastejšie druhy rakoviny, ktorým sa dá predísť alebo ich včas zistiť. Kládli sme veľký dôraz na to, aby ľudia, ktorí nemajú ešte žiadne príznaky, chodili na preventívne vyšetrenia a včas odhaliť rakovinu prsníka, krčka maternice, hrubého čreva a konečníka.

Značnú sumu peňazí sme investovali do vydávania informačného a výchovného materiálu, ktorý sa v státisícoch kópií distribuoval po celom Slovensku, v novinách, časopisoch a kampaniach s pomocou rôznych komunikačných služieb, s cieľom zvýšiť povedomie o prevencii proti rakovine. Rakovina je choroba, ktorá stojí veľa peňazí. Ak sa do oblasti prevencie nebude strategicky investovať, náklady na ňu môžu dramaticky stúpať.

ago as a series of recommendations which, if followed, could lead in many instances to a reduction in cancer incidence and mortality. The recommendations relating to primary and secondary prevention have received high priority among our preventive efforts and have been communicated not only through our publications but also via various media. Cooperation with other organisations in Europe has helped us in improving the flow of current information.

Primary prevention

In line with the recommendations of the European Code against Cancer, from 1995 the LAC organised annual prevention campaigns, held during the European Cancer Week, which represented an important part of the Europe against Cancer programme. Their aim was to raise awareness of the most serious risk factors: tobacco use, second-hand smoking, alcohol, unhealthy diet, physical inactivity, obesity, exposure to sun, hepatitis B and HPV virus infection. As tobacco use is the largest preventable cause of cancer, every second year the European Cancer Week campaign focused on the fight against tobacco. We joined the WHO Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), and international conferences presented us with opportunities to implement strategic plans addressing the entire population. Our participation in the World Cancer Day campaign, held on the 4th of February each year, has helped in developing effective strategies for cancer prevention and control.

Secondary prevention – early cancer detection

Aiming to reduce morbidity and mortality rates, educational efforts focused on the most prevalent cancer diseases that may be prevented or diagnosed early. Great importance was given to testing people who do not yet have any symptoms by screening methods for the early detection of breast cancer, uterine cervix cancer and colorectal cancer.

A substantial sum of money was invested in editing informative and educative material distributed all over the country in hundreds of thousands of copies. Advertisements in newspapers and magazines and various public services announcements and mass media campaigns also helped to increase awareness of protective measures against cancer. The role of prevention and early cancer detection in the cancer control programme is indisputable. Cancer is a disease that costs an enormous amount of money, and without strategic investment in this area the costs will increase dramatically.

POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH A PSYCHOLOGICKÝCH SLUŽIEB, REHABILITÁCIA

Diagnóza rakoviny môže dramaticky zmeniť život nielen pacientom, ale aj ich rodinám, príbuzným a partnerom

V začiatkoch pôsobenia Ligy proti rakovine sme sa poučili od našich európskych partnerov, ako veľmi dôležité je hľadať cesty k zlepšeniu ži-

votných podmienok ľudí postihnutých rakovinou poskytovaním rôznych služieb. Stretnutia s prvou svojpomocnou skupinou žien s rakovinou prsníka, ktorú sme založili v marci 1990, ukázali, že bude treba vynaložiť veľké úsilie na to, aby sa odstránili bariéry pri odstraňovaní ich spoločenskej stigmatizácie. Zistili sme, že v spoločnosti chýba porozumenie pre tento vážny problém, ktorému sa dosiaľ nevenovala veľká pozornosť, a to nás viedlo k rozhodnutiu vytvoriť program, ktorým by sa to dalo zmeniť. Vďaka kontaktom s ligami v zahraničí, ktoré mali v tejto oblasti veľké skúsenosti, sme sa rozhodli iniciovať prvé kroky k poskytovaniu rôznych služieb a postupne zlepšovať ich kvalitu.

Psychosociálne aktivity starostlivosti o onkologických pacientov a ich rodiny

- Rekondičné a relaxačné pobyty pre pacientov
- Letné a zimné tábory pre detských onkologických pacientov
- Domovy pre rodičov detí liečených v nemocniciach
- Sieť psychologických služieb, rehabilitácia
- Centrá pomoci pre pacientov a ich rodiny, Linka pomoci
- Priama finančná podpora pre pacientov a ich rodiny
- Paliatívna starostlivosť

Rekondičné a relaxačné pobyty

Zámerom tohto projektu bolo ovplyvniť v pozitívnom zmysle život ľudí, ktorí majú alebo mali rakovinu a pomôcť im, aby sa v priateľskej at-

PROVISION OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL SUPPORT SERVICES, REHABILITATION

Cancer diagnosis changes life dramatically and affects not only the patients but also their families, relatives and partners.

At the beginning of LAC's existence we learned from our European partners how necessary it is to find ways to improve the life conditions of

those affected by cancer by offering services providing assistance of various kinds. Meetings with our first self-help group for women with breast cancer, which we founded in March 1990, revealed how much needs to be done to remove barriers in overcoming the social stigma. The feeling that there is a lack of public understanding for this serious problem, at that time still widely neglected, led us to the decision to develop a programme that could change it. Using our links to the leagues abroad which had experience in this area, we

took the initiative of setting up useful services and step by step upgrading their quality.

Psychosocial activities assisting in the care of cancer patients and their families:

Reconditioning and relaxation stays for cancer patients

- Summer and winter holidays for child cancer patients
- Homes for parents of children treated for cancer in hospitals
- Network of psychological services, rehabilitation
- Cancer Help Centres services for patients and their families, Helpline
- Direct financial support to cancer patients and their families
- Palliative care

Reconditioning and relaxation stays

This project was aimed at positively influencing the lives of people who have or have had cancer, in a friendly atmosphere enabling them to enjoy a variety of activities which help them to cope with the disease. The

mosfére a formou rôznych činností s chorobou vyrovnali. Prvý rekondičný pobyt sme uskutočnili v roku 1991 v Lido di Jesolo v Taliansku pre 240 pacientov zo všetkých regiónov Slovenska s finančnou pomocou, ktorú nám poskytla SOREA. V priebehu nasledujúcich rokov sa tento projekt rozšíril vďaka narastajúcim finančným zdrojom LPR. V prvých rokoch si túto formu rehabilitácie a relaxu vyskúšali väčšinou ženy s rakovinou prsníka organizované v svojpomocných skupinách. Neskôr sa rekondičné a relaxačné pobyty v kúpeľoch a na horách umožnili pre pacientov aj s inými diagnózami. Sme veľmi radi, že v priebehu 25 rokov sme touto formou pomohli tisícom pacientom k pohode a vyrovnaniu sa so psychosociálnymi problémami, ktoré choroba prináša.

Tradičné tábory pre deti a tínedžerov postihnutých rakovinou

Tento projekt, ktorý je tiež časťou nášho psychosociálneho programu, sa uskutočňuje od roku 1999. Financovanie zo zdrojov LPR a spolupráca so študentmi medicíny, inými dobrovoľníkmi a neskôr aj s Klubom detskej nádeje, umožnili deťom a mladistvým stráviť v pekných rekreačných strediskách letné a zimné tábory. Po vyčerpávajúcich pobytoch v nemocnici sa mohli tešiť z dní plných rôznych zábavných aktivít. Hry, výlety, plávanie, jazda na koňoch, táboráky, improvizované divadelné predstavenia a ďalšie aktivity s umelcami bez nároku na honorár, výrazne pomáhali k vyrovnaniu sa s chorobou a k návratu do života. Vzhľadom na rôzne záujmy sa organizovali pobyty pre dve vekové skupiny 5 až 13 a 14 až 19 rokov. Naša finančná pomoc umožnila tiež tábory pre deti spolu s rodičmi, ktoré organizovali iné združenia.

Organizácia tohto dlhodobého projektu je každoročne možná vďaka príjmom získaným z verejnej zbierky Deň narcisov.

Domovy pre rodičov detí liečených na rakovinu v nemocniciach

Napriek narastajúcemu pokroku vo vyliečiteľnosti detí a tínedžerov postihnutých rakovinou, prináša jej liečba pre celú rodinu obrovské psychosociálne bremeno. Napätie, obavy a zúfalosť, ktoré sprevádzajú ťaž-

first reconditioning stay was held in 1991 in Lido di Jesolo in Italy for 240 cancer patients from all regions of the country, with generous financial support from SOREA (Trade Union Travel Agency). Over the following years this project expanded and was organised annually, thanks to increasing LAC resources. In the early years it was mostly women with breast cancer, organised in self-help groups, who were given the opportunity to experience this form of rehabilitation and relaxation. Later on, reconditioning and relaxation stays in spas and in the mountains were made available to patients with various cancer diseases. We are happy that over 25

years we have contributed through this project to the welfare of thousands of people and helped them in psychosocial coping with the disease.

Traditional vacation for children and teenagers suffering from cancer

This project, part of our psychosocial programme, has been operating since 1999. Funding from LAC resources and cooperation with medical students and other volunteers, later organised in the Hope for Children club, made possible

summer and winter vacations for children and young people who had or had had cancer in pleasant recreation resorts. After their exhausting treatment in hospitals they were able to enjoy days full of various activities. Besides games, excursions, swimming, horse riding and camp fires, the improvised performances and various entertainments provided on a voluntary basis by artists helped them in coping and returning to normal life. Taking account of their different interests, vacations were arranged separately for the age groups 5-13 and 14-19. Our funding helped also to make possible holidays for children together with their parents, arranged by other social support groups.

This long-term project has been continuously maintained each year since its establishment, thanks to the funds raised by the Daffodil Day campaign.

Homes for parents of child cancer patients treated in hospitals

Despite increasing progress in the cure rate of children and teenagers with cancer, treatment of this disease brings an enormous psychoso-

kú liečbu sa zhoršujú, ak rodičia alebo blízki príbuzní nemajú dobré podmienky pre udržiavanie kontaktu s deťmi v priebehu ich liečby. Rozhodli sme sa poskytnúť pomocné služby, ktoré by vyhovovali ich potrebám a vyplnili tak existujúce medzery v psychosociálnej starostlivosti. S partnermi, ktorí mali porozumenie pre tento plán, sme prikrčili k novému projektu. V septembri v roku 2004 sme otvorili v Bratislave „Domov“ pozostávajúci z komfortných bytov v blízkosti Detskej fakultnej nemocnice, ktorých počet sa neskôr rozšíril na šesť. Podobné služby sme postupne zaviedli v Banskej Bystrici a Košiciach. Vylepšili sme ich neskôr darovaním áut, ktoré umožnili zdravotníckym pracovníkom návštevy detí v domácnosti a v urgentných prípadoch aj bezplatný transport. Kompletná prevádzka týchto zariadení, ktoré považujeme za dlhodobú prioritu v našom dlhodobom ošoh prinášajúcom programe, je od začiatku stále financovaná zo zdrojov LPR.

Poskytovanie psychologických služieb

Pred niekoľkými rokmi sme sa v onkologických ústavoch a nemocniciach rozhodli zaviesť psychologické služby poskytované odborníkmi platenými zo zdrojov LPR. Trvalo to nejaký čas než sa nám podarilo presvedčiť rozhodujúcich činiteľov v týchto inštitúciách o potrebe zavedenia tejto dôležitej súčasti starostlivosti o pacientov v nemocniciach i mimo nich. Vďaka sústavnej finančnej podpore z LPR sa mohli tieto služby zaviesť postupne v 16 nemocniciach a poradniach. Pre mnohých pacientov a ich rodiny prináša tento prístup poskytovaný psychológmi školenými v onkológii veľký ošoh. Pre ďalší rozvoj tejto služby sú psychológovia pravidelne dvakrát v roku školení na špeciálnych workshopoch. Financovaním tohto projektu zo zdrojov LPR chceme ukázať, aký veľký význam má tento prístup k zlepšeniu kvality života ľudí s rakovinou a ich rodín.

Rehabilitácia

Rehabilitácia by mala byť presne definovaným programom v integrovanej liečbe pacientov, ktorí trpia rôznymi následkami choroby a jej liečby. Narastajúci počet pacientov prežívajúcich chorobu po liečbe

cial burden for the whole family. The tension, anxiety and despair that accompany difficult treatment are aggravated by the inconvenient conditions for parents and/or relatives, who need to keep up close contacts with children during their treatment.

We designed a plan for provision of a supporting service to meet their needs and fill this gap in psychosocial care. With partners who understood this problem, we launched a new project. In September 2004 we opened a “Home” consisting of three comfortable flats, later on enlarged to six, in the close vicinity of the Paediatric Faculty Hospital in Bratislava.

A similar support service was established in Banská Bystrica and in Košice. Later on it was completed by LAC donation of cars, enabling the staff of health professionals to make home calls to sick children and in urgent cases providing transport free of charge, when necessary.

The entire operation of these establishments, regarded as a high priority long-term support service, has been fully and continuously covered from LAC financial resources.

Provision of psychological services

Several years ago we decided to establish psychological services in cancer institutes and hospitals, with the employment of a psychologist paid by the LAC. It took a little time to persuade decision-making authorities of the necessity of providing this component of comprehensive patient care in and outside of hospitals. Thanks to continuous LAC financial support, these services are currently available in 16 hospitals and also outside them, in consulting rooms. Many patients and their families can benefit from this option, provided by psychologists trained in oncology in specific workshops held regularly twice a year. LAC's aim in funding this project is to show the importance of this service, in terms of improving the quality of life of persons with cancer and their families.

Rehabilitation

Rehabilitation needs to be a well-defined programme, with integrated treatment of a patient suffering from the consequences of a disease and

vyžaduje, aby sa tomuto nedoriešenému problému venovalo viac pozornosti a aby sa onkologická rehabilitácia špecifikovala ako štandardný prístup. Jej cieľom je pomáhať pacientom k obnove ich fyzických síl, ale predovšetkým stimulovať ich schopnosti prispôbiť sa novej situácii prinášajúcej mnohé psychologické, sociálne a finančné problémy.

V priebehu 25 ročnej činnosti LPR sa nám podarilo prispieť k pokroku v rehabilitačnom programe poskytovaním rôznych iniciatívnych aktivít, ktoré prinášajú prežívajúcim pacientom pohodu a spokojnosť.

Centrá pomoci proti rakovine

Na Slovensku sú tri Centrá pomoci (Bratislava, Martin, Košice), ktoré vznikli vďaka finančnej pomoci od našich spoluobčanov poskytnutím 2% daní z príjmov a od iných darcov. Tieto zariadenia veľmi prispeli k rozvoju dôležitých bezplatných služieb pomáhajúcim nielen pacientom a ich rodinám na ceste k návratu do života a k lepšej kvalite života, ale aj pre tých, ktorí potrebujú rady a informácie. Program pozostáva z celého radu rôznych činností – rehabilitácia, pilates, joga, arteterapia, jazykové kurzy, prednášky, semináre, spoločenské stretnutia a iné. Linka pomoci, ktorá je prístupná v centrách pomoci, je veľkou pomocou pre telefonujúcich i pre návštevníkov, poskytuje spoľahlivé informácie, praktické rady a emocionálnu podporu, ktoré potrebujú.

Linka pomoci a poradenská služba

Tento projekt bol zavedený v roku 1994, aby slúžila ako zdroj informácií, rád a pomoci pre ľudí, ktorí mali alebo majú rakovinu, pre ich rodiny, priateľov, opatrovateľov a tiež pre širokú verejnosť. Pre nás, v tom čase začiatočníkov v tejto oblasti, veľmi pomohla spolupráca so skúsenými ligami v Európe a spolupráca s Medzinárodnou informačnou službou, takže sme postupne našli spôsoby, ako túto službu a jej úspešnosť zdokonaľiť.

Štáb skúsených odborníkov špecializovaných v onkológii, psychologov a sociálnych pracovníkov počúva a odpovedá na otázky, poskytuje rady a vysvetlenia k rôznym problémom týkajúcich sa rakoviny. V prie-

from its treatment. Due to the increasing number of cancer patients surviving after successful treatment, it is necessary that more attention should be given to this important issue, specifying cancer rehabilitation and establishing its standardization. Rehabilitation aims to help the patients not only regain their physical strength but above all to stimulate their ability to adapt to the new situation with its many psychological, social, existential and financial problems. In the course of 25 years LAC has succeeded in advancing a rehabilitation programme, consisting of various constructive activities for the benefit of surviving cancer patients.

Cancer Help Centres

Three Cancer Help Centres operating in Slovakia (Bratislava, Martin, Košice) have been established with the financial assistance of those of our citizens who have designated 2% of income tax, along with other supporters. They have greatly contributed to the development of important free-of-charge services aimed at supporting cancer patients and their families on the road to recovery and a better quality of life, and also at helping those

who need advice and information. The programme combines a range of varied activities: rehabilitation, pilates, yoga, art therapy, language courses, lectures, seminars, entertainment, etc. The Helpline, which is accessible at the Centres for callers and visitors, is playing a valuable role in raising awareness about cancer and helping with the solution of many problems.

Helpline and Counselling Service

This was launched in 1994 as a source of information, advice and support for people who have or have had cancer, for their families, friends and care providers, and also for the general public. For us, beginners in this area at that time, cooperation with experienced Cancer Leagues in Europe and the International Information Service helped us gradually find ways to develop this service further and ensure its success.

The staff of experienced doctors specialising in oncology, psychologists and social workers listen and answer questions, provide advice and cla-

behu uplynulého 21 ročného obdobia zaznamenala Linka viac ako 44 000 telefonických kontaktov, veľký počet osobných návštev a poradenstva cestou emailu a webovej stránky. Popri národnej linke pomoci v Bratislave je podobná služba prístupná v Centrách pomoci v Martine a Košiciach. Stáva sa dôležitým zdrojom informácií a ústretovej služby vypočuť si každého, kto to potrebuje.

Finančná pomoc pre onkologických pacientov a ich rodiny

Priamu finančnú podporu poskytujeme rodinám, v ktorých v dôsledku choroby a jej liečby dochádza k vážnym ekonomickým problémom. Narastajúci počet žiadostí o podporu zo všetkých regiónov Slovenska poukazuje na závažnosť tohto problému najmä v rodinách s malými deťmi, kde je minimálne jeden člen domácnosti nezamestnaný, či pre ľudí žijúcich osamotene. Potreba väčšieho fondu, ktorý by mohol pomôcť v situáciách, kde systém sociálnej podpory zo strany štátu je nedostačujúci pre udržanie potrebnej životnej úrovne, je veľká.

Sme veľmi vďační prezidentovi Slovenskej republiky Andrejovi Kiskovi za jeho cenné rozhodnutie podporiť tento humanitárny projekt formou dlhodobej mesačnej finančnej dotácie a za jeho porozumenie pre našu prácu v tejto oblasti.

Paliatívna starostlivosť o onkologických pacientov v pokročilých štádiách choroby

Po mnohé roky sa tejto forme starostlivosti venovala menšia pozornosť napriek tomu, že by mala byť súčasťou komplexnej zdravotnej starostlivosti. Nedostatok služieb, ktoré by mohli poskytnúť nevyliciteľným pacientom akúkoľvek telesnú a duševnú pohodu, je veľmi vážnym etickým problémom. Prístup k takýmto službám by mal byť bez príplatku umožnený každému, kto ich potrebuje. Žiaľ, takéto služby sú stále málo dostupné, čo zabraňuje optimálnemu riešeniu tohto ťažkého bremena, ktoré postihuje nielen samotného pacienta, ale aj jeho rodinu.

LPR, poznajúc špecifické potreby a požiadavky pacientov, ktorí sa stávajú stále viac závislými na opatrovateľských službách, sa niekoľko rokov po svojom založení rozhodla iniciovať prvé pomocné kroky v tejto oblasti. Od toho času poskytuje každým rokom finančnú podporu viacerým zariadeniam v rôznych regiónoch Slovenska, ktoré sa o vážnych a nevyliciteľne chorých starajú. I keď vieme, že tento prístup nemôže vyriešiť všetky známe problémy, prináša užitočný prospech a naznačuje akým smerom treba ísť.

rify many issues related to cancer. Over the past 21 years the Helpline has recorded more than 44,000 calls, along with a large number of visitors seen face-to-face and counselling through e-mail and website. Besides the original National Helpline in Bratislava, a similar service is available in the Cancer Help Centres in Martin and Košice. The Helpline has become an important source of information and also a sympathetic listening service for those who need it most.

Financial support for cancer patients and their families

Direct financial support is being granted to families where, due to the consequences of the disease and its treatment, serious economic problems arise. The increasing number of applications for support from all regions of Slovakia reflects the complexity of the problem, especially in families with young children, unemployed or single persons. There is a pressing need for more funds which could help in situations where the public system of benefits does not cover the expenses of maintaining the standard of life. We are very grateful to Andrej Kiska, President of the Slovak Republic, for his valuable decision to support this humanitarian project in the form of long-term monthly financial donations and for his understanding of our work in this area.

Palliative care for cancer patients in advanced stages of the disease

For many years this kind of care has been given less attention, even though it should have been an integral part of health care. The lack of services that could make incurable and terminally ill people as comfortable as possible physically and emotionally is a serious ethical problem. Access to such services should be available to everyone who needs it and it should be provided without payment. Unfortunately, the insufficient capacity of such assisting services still prevents an optimal solution of this serious social issue and its heavy burden on both the patients and their families.

The LAC, having recognised the specific needs and demands of patients who gradually become increasingly dependent on nursing care, decided some years after its establishment to initiate the first supporting steps in this area. Since then LAC has regularly granted annual financial support to several facilities caring for incurable patients in various regions of Slovakia. We know that this access cannot completely solve the difficulties existing in this area, but at least it offers benefits and points in the right direction.

PODPORA LIGY PROTI RAKOVINE MEDICÍNSKYM A VÝSKUMNÝM INŠTITÚCIÁM A VEREJNOPROSPEŠNÝM ZARIADENIAM

V priebehu 25 rokov svojej činnosti sa LPR stala užitočným prispievateľom do systému zdravotnej starostlivosti poskytovaním finančných príspevkov na podporu klinických a výskumných projektov, prístrojové vybavenie, rozvoj infraštruktúry a služby pre pacientov. Žiadosti o finančnú podporu z mnohých inštitúcií z celého Slovenska presahujú možnosti podpory z dostupných fondov. Posudzujú ich členovia Generálnej a Vedeckej rady LPR podľa striktných a jasne stanovených kritérií. Podpora sa vo väčšine prípadov poskytuje na projekty, ktoré sú prínosom pre pacientov. V našich každoročných výročných správach sú uvedené zoznamy podporených inštitúcií a suma darovaných peňazí.

DEŇ NARCISOV

Od r. 1997, kedy sa na Slovensku uskutočnil prvý Deň narcisov, sa stalo toto podujatie postupom času najväčšou národnou zbierkou na podporu kontroly rakoviny na Slovensku. Vďaka mnohým tisícim dobrovoľníkom zo škôl, univerzít, Slovenského skautingu, Slovenského červeného kríža, rôznych spoločností, ako aj pomoci partnerov, ktorí nám pomáhajú uhradiť organizačné a propagačné náklady, sa môžu všetky vyzbierané peniaze venovať na podporu mnohých projektov súvisiacich s rakovinou. Veľkou pomocou sú aj početné sprievodné podujatia organizované rôznymi inštitúciami, spoločnosťami, miestnymi činiteľmi za účasti médií a telekomunikácií.

Pravidelné každoročné tlačové konferencie pred a po Dni narcisov informujú o výsledkoch zbierky, našej stratégii a jej dlhodobých cieľoch a programe, ktorý by sa bez štedrosti našich podporovateľov nedali dosiahnuť. Deň narcisov pomáha svojimi výsledkami k rozvoju kontroly rakoviny na Slovensku.

FINANCIAL SUPPORT TO MEDICAL AND RESEARCH INSTITUTIONS AND COMMUNITY PROJECTS

Within the 25-year period, the LAC has been a useful contributor to the national health system by providing money for support of clinical and research projects, purchase of equipment, development of infrastructure and services for cancer patients. Each year the requests for financial support received from several institutions throughout the country exceed the available amount of money. The applications are rated by members of the LAC Scientific and the General Board according to strict and clearly defined criteria. For the most part, the funding is provided to patients-centred projects that may result in direct benefit to patients. In our Annual Reports edited every year, a list of supported institutions is presented, with the amount of funds granted.

DAFFODIL DAY

From 1997, when the first Daffodil Day was launched in Slovakia, it has been continuously the largest national fundraising event for the support of cancer control in Slovakia. Thanks to many thousands of volunteers from schools, universities, Slovak Scouting, Slovak Red Cross and communities, and the valuable contribution of partners helping to cover organisational and promotional costs, all money raised from this event is devoted to supporting many cancer-related projects. Extensive accompanying activities by various institutions, companies, local authorities, supermarkets, media, and telecommunications give valuable assistance. The regular annual press conference preceding the Daffodil Day, and the subsequent evaluation of the results achieved, provides information about our strategy and long-term goals, which could not be pursued without the generosity of our supporters. The Daffodil Day fundraising event is delivering encouraging achievements in the development of cancer control in Slovakia.

ORGANIZAČNÉ ZLOŽKY LPR

S podporou LPR sa postupne zakladali v rôznych regiónoch Slovenska organizačné zložky LPR. Cieľom bolo dosiahnuť pokrok v rôznych oblastiach boja proti rakovine s pomocou ľudí majúci záujem o zmiernenie dopadu bremena rakoviny na celú spoločnosť. Pod vedením LPR a s jej finančnou pomocou mohli rozvinúť svoje organizačné schopnosti a rôzne interné i externé aktivity.

Toho času je na Slovensku 24 organizačných zložiek LPR (9 miestnych pobočiek, 9 svojpomocných skupín a 6 kolektívnych členov). Popri činnosti v mieste svojho pôsobenia, ktorou prispievajú k rozvoju vedomostí o mnohých problémoch súvisiacich s rakovinou, zúčastňujú sa na početných podujatiach a projektoch LPR – Deň narcisov, Svetový deň proti rakovine, Európsky týždeň proti rakovine, kampane, poskytovanie podporných služieb pre pacientov a ich rodiny.

Svojpomocné skupiny, ktoré sa pôvodne vytvorili pre ženy s rakovinou prsníka, dali impulz k rozšíreniu tohto programu pre pacientov s inými onkologickými diagnózami. Niektoré sa stali kolektívnymi členmi LPR. Od čias, kedy sa organizačné zložky zapojili do plnenia úloh stratégie boja proti rakovine, sa veľa zmenilo. Narastajúci počet pacientov s rakovinou vyžadoval, aby sa pre nich zaviedli nové služby a projekty. Finančná pomoc od LPR pomáha organizačným zložkám rozšíriť projekty zlepšujúce kvalitu života pacientov. K nim patria psychosociálne prístupy zmiernujúce emocionálne a stresové situácie. Veľmi sa osvedčujú rekondičné a relaxačné pobyty, ktoré si organizujú v spolupráci s LPR v pekných rekreačných strediskách. V priebehu 25 rokov umožnili tisícom pacientov, ktorí majú alebo prekonali rakovinu, nájsť si cestu k návratu do života.

MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

Členstvo LPR v medzinárodných organizáciách – Európska asociácia líg proti rakovine (ECL), Únia pre medzinárodnú kontrolu rako-

LAC ORGANISATIONAL UNITS

Affiliated to and supported by LAC, these were set up gradually in various regions of the country. The aim was to achieve progress in several areas of the fight against cancer, with the help of people interested in reducing the impact of the cancer burden on society. Guidance and financial support from the LAC enabled them to strengthen their management skills and develop their internal and external activities.

At present, there are 24 organisational units (9 local units, 9 self-help groups and 6 collective members) operating across the country. Beside their activities at local level contributing to the enhancement of several projects connected with cancer, they participate in several LAC events and projects: Daffodil Day, World Cancer Day, campaigns and supporting services for cancer patients and their families.

The Self-help groups, established originally for women with breast cancer, gave an impetus to extension of the supporting programme for patients with other cancer diagnoses. Some of them have become collective members. Many changes have taken place since the time when organisational units began their involvement in developing and implementing cancer control strategy. The increasing number of cancer patients led to urgent demands for their support through several services and new projects. Financial assistance from LAC continuously helps the organisational units to enlarge special projects improving the cancer patients' quality of life. These include psychosocial interventions reducing emotional and stress reactions. Another worthwhile benefit provided is the reconditioning and relaxation stays organised in cooperation with LAC in beautiful resorts. Over the past 25 years these projects have enabled thousands of people who have or have had cancer to find ways of coping effectively with the disease.

INTERNATIONAL LINKS

Membership of the LAC in international organisations (the European Association of Cancer Leagues (ECL), the Union for International Can-

viny (UICC), partnerstvo so Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) a spolupráca s Medzinárodnou agentúrou pre výskum rakoviny (IARC) umožnili, že sme sa popri národných aktivitách mohli zapojiť do medzinárodnej práce v globálnom boji proti rakovine. Umožňuje to udržovať aktívny kontakt s inými organizáciami, mať prístup k novým plánom pomáhajúcim k rozvoju domácich aktivít v prevencii, liečbe a starostlivosti. Každoročné Valné zhromaždenie ECL, účasť na diskusiách o aktuálnych témach pri okrúhlym stole a aktívna spolupráca s pracovnými skupinami ECL na podporu pacientov umožňujú prípravu nových plánov v stratégii kontroly rakoviny. Predstavitelia LPR boli poverení zastávaním niektorých dôležitých funkcií v medzinárodných organizáciách, v súčasnosti v pracovných skupinách venujúcich sa právam pacientov v európskych krajinách.

Svetový deň proti rakovine

Liga proti rakovine sa pridala k iniciatíve UICC – Svetový deň proti rakovine, ktorý sa koná pravidelne 4. februára. Jeho cieľom je zvýšiť vedomosti

o globálnom narastaní epidémie rakoviny a o potrebe realizácie účinných stratégií na všetkých úrovniach.

Sledujúc ciele Svetového dňa, zaradili sme do svojho programu každoročné kampane určené pre verejnosť, ale najmä pre mladých ľudí. Povzbudzujeme ich, aby sa zapojili do príprav rôznych podujatí, ktorých cieľom je odstrániť mýty a mylné predstavy o rakovine, a zlepšiť vedomosti o rizikách, varovných signáloch a príznakoch rakoviny.

Európsky týždeň proti rakovine

Cieľom Európskeho týždňa proti rakovine, ktorý bol iniciovaný v r. 1996 a organizovaný každoročne ECL, bolo propagovať odporúčenia Európskeho kódexu proti rakovine a pomôcť ľuďom, aby viedli zdravší spôsob života, vyhýbali sa rizikám vzniku rakoviny a zúčastňovali sa na programe skríningu krčka maternice, prsníka, hrubého čreva a konečníka a vakcinácie. LPR sa zapojila do tejto iniciatívy skoro po svojom založení a od tej doby organizuje každoročne kampane v súlade s témou navrhnutou zo strany ECL.

cer Control (UICC), partnership with the World Health Organisation (WHO) and collaboration with the International Agency for Research of Cancer (IARC)), has been a major turning point for us in moving from national to international action in the global fight against cancer. It gives the LAC the opportunity to maintain active contact with other organisations, to keep it updated on new plans, and to help expand national efforts with emphasis on prevention, treatment and care. Participation in the annual ECL General Assemblies, international round table discussions on actual topics, and active work in the ECL Patients’

Support Working Group, led to making decisions on the next steps in the cancer control strategy. Representatives of the LAC have been given the opportunity of holding responsible positions in international organisations, mainly in working groups dedicated to supporting cancer patients’ rights in European countries.

World Cancer Day

The League against Cancer joined the UICC initiative World Cancer Day, which takes place regularly on February

4. Its aim is to raise awareness about the increasing global cancer epidemic and about the necessity of implementing effective strategies at all levels.

In line with the WCD’s target, we have incorporated into our programme the key messages designed for the general public, above all for young people. Through annual campaigns and programmes we have encouraged them to prepare local events in order to remove myths and misconceptions and to improve knowledge about risks, warning signs and symptoms.

European Week against Cancer

The aim of the EWAC, initiated in 1996 and organised annually by the ECL, is to promote the recommendations of the European Code Against Cancer, in order to help people lead a healthier lifestyle, avoid cancer risks, and participate in cervical, breast and colorectal screening as well as a vaccination programme. The LAC joined the EWAC soon after its establishment and organised annual campaigns in line with the messages proposed by the ECL.

FINANCIE

LPR ako mimovládna charitatívna organizácia nepoberá od štátu žiadnu priamu finančnú podporu a celý jej príjem tvoria dobrovoľné príspevky od našich občanov. Peniaze získané z verejnej zbierky Deň narcisov a z poukázania 2% daní z príjmov, dary od partnerov, rôznych spoločností a iných darcov, sú hlavným zdrojom príjmov LPR.

Teší nás, že dôvera v našu prácu pomáha podporovať rôzne aktivity a inovačné projekty v programe kontroly rakoviny, ktoré prinášajú značné osoh pre onkologických pacientov. Postupný nárast príjmov za uplynulé obdobie 25 ročnej existencie LPR je povzbudzujúci a umožňuje rozšírenie našich aktivít vo všetkých oblastiach súvisiacich s rakovinou. Je zrejme, že so zvyšujúcim sa počtom nových prípadov bude stále viac ľudí potrebovať pomoc. Z týchto dôvodov väčšia časť z dostupných fondov je určená na podporu pacientov a ich rodín. Generálna rada LPR rozhoduje, ako rozdeliť a investovať získané peniaze a znížiť administratívne náklady. Hospodárenie je pravidelne kontrolované auditom a predložené na schválenie.

FINANCES

The LAC, as a non-governmental independent charitable organisation, does not receive any direct financial support from the state budget, and all income comes from voluntary contributions of our citizens. Money received from the Daffodil Day fundraising campaign, assignment of 2% of income tax, and donations from corporate partners and other donors, remain the most important sources of LAC revenues.

We can be proud that confidence in our work has enabled us to continue to support various activities and innovative projects in the cancer control programme, which yield significant benefits for cancer patients. The gradual increase of income over the 25 years of the LAC's existence is encouraging and has enabled considerable expansion of our activities in all cancer-related areas. The rising trend of cancer incidence indicates that greater efforts will be needed in the future, since more people will need more support. For this reason, the greater part of the available funds goes, by general consensus, to support of cancer patients and their families. The LAC General Board makes decisions on the best ways of distributing and investing money, and on reducing administrative costs. Financial statements have been regularly audited and recommended for approval.

VÝZNAMNÉ UDALOSTI V 25-ROČNEJ HISTÓRII LIGY PROTI RAKOVINE/ REMARKABLE EVENTS

- 1990** • Založenie Československej ligy proti rakovine v Bratislave. - Prvá svojpomocná skupina pre ženy s rakovinou prsníka v Bratislave. - prijatie Ligy proti rakovine za člena Európskej asociácie líg proti rakovine (ECL) a Medzinárodnej únie proti rakovine (UICC)./ Establishment of the Czechoslovak League against Cancer in Bratislava.- First self-help group for breast cancer patients in Bratislava.- LAC admitted to membership of the European Association of the Cancer Leagues (ECL) and the International Union against Cancer (UICC).
- 1991** • Pán Alexander Dubček, predseda Československého federálneho zhromaždenia, sa stal patrónom Ligy proti rakovine. – Partnerstvo s nórskou ligou proti rakovine. - Prvý rekondičný pobyt pre onkologických pacientov v Lido di Jesolo v Taliansku./ Mr. Alexander Dubček, president of the Czechoslovak federal Assembly becomes patron of the LAC.- Partnership with Norwegian Cancer society.- First reconditioning stay for cancer patients in Lido di Jesolo, Italy.
- 1992** • Medzinárodné sympóziu Ošetrovanie chorých na rakovinu organizované s nórskou ligou proti rakovine v Bratislave - Začiatok seriálu S Ligou proti rakovine vysielaného v Slovenskej televízii (výchova, prevencia)./ International Symposium Cancer Nursing held in Bratislava in cooperation with the Norwegian Cancer society.
- 1993** • Pokračovanie činnosti Ligy proti rakovine na Slovensku po rozdelení Československej republiky.– Bilaterálna spolupráca s rakúskou organizáciou svojpomocných skupín pre ženy s rakovinou prsníka./ Continuation of the LAC in Slovakia after the partition of the Czechoslovak Republic.
- 1994** • Medzinárodná výstava plagátov Prevencia rakoviny v Európe pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky. - Založenie Linky pomoci a začiatok medzinárodnej spolu práce s linkami pomoci v Európe. - Ustanovenie bilaterálnej spolupráce s Českou ligou proti rakovine./ International exhibition of the European Cancer Prevention Posters held in Bratislava under the auspices of the president of the Slovak Republic.- Launching of the Helpline and beginning of the international cooperation with the European Helplines.- Establishment of the bilateral cooperation with the Czech League against Cancer.
- 1995** • Letná kampaň Slnko a kožná rakovina. - Propagácia európskeho projektu Pas pre Život. - Workshop pod záštitou UICC a ECL pre ligu proti rakovine strednej a východnej Európy v Dobogoko v Maďarsku. - Prvý Európsky týždeň proti rakovine na Slovensku – téma: Európsky kódex proti rakovine./ Summer campaign „Sun and skin cancer“.- Promotion of the European project „Passport for Life.“- UICC/ECL Workshop for the Central and Eastern Europe Cancer Leagues in Dobogoko, Hungary.- First European cancer Week organised in Slovakia with the theme „European Code against Cancer“
- 1996** • Uvedenie programu Reach to Recovery International (Vráť sa do života) na Slovensku./ Launch of the Reach to Recovery International Programme in Slovakia.
- 1997** • Prvý Deň narcisov na Slovensku. - Kampaň Európskeho týždňa proti rakovine – téma: Žena a rakovina. - Prvý Beh Terryho Foxa na Slovensku./ First Daffodil Day in Slovakia.- Campaign of the European Week against Cancer „Woman and Cancer“.- First Terry Fox Run in Slovakia.
- 1998** • Lige proti rakovine udelená medaila Slovak Gold za zásluhy v boji proti rakovine. - Eva Siracká zvolená v Paríži za člena exekutívneho výboru ECL ako reprezentantka členských líg proti rakovine v strednej a východnej Európe. - Zavedenie onkologickej výchovy v školách podľa programu UICC. - Prvý workshop pre pedagógov stredných škôl v Budmericiach, vypracovanie osnov. - Európsky týždeň proti rakovine – téma: Muž a rakovina. / Special award of the Slovak Gold as granted to the LAC for outstanding contribution to cancer control in Slovakia.- Eva Siracká was appointed member of the ECL Executive Board as the representative of the Central and Eastern Cancer Leagues.- Launching of the Cancer Education Project in schools according to the UICC programme.- Campaign of the European Cancer Week „Man and Cancer“.

- 1999** • Prvý rok onkologickej výchovy v stredných školách na Slovensku. - Bilaterálna spolupráca s Maďarskou ligou proti rakovine. - Európsky týždeň proti rakovine – téma: Prevencia fajčenia a stop fajčeniu u mládeže. – Deň jablák s heslom: Vymeň cigaretu za jablko./ First year of the Cancer Education in secondary schools in Slovakia.- Bilateral cooperation with the Hungarian Cancer League.- Campaign of the European Cancer Week „Prevention of smoking and stop smoking in youth“ combined with the Apple Day slogan „Have an apple instead of a cigarette“.
- 2000** • Konferencia líg proti rakovine v strednej a východnej Európe pod záštitou UICC/ ECL v Pruhoniciach v Českej republike. - Zavedenie dvojročného inovačného štúdia onkologickej výchovy pre pedagógov stredných škôl - prvý trojdňový kurz v Piešťanoch. - Európsky týždeň proti rakovine – téma: Vedme deti k zdravej výžive./ Conference of the Central and Eastern Cancer Leagues held under the UICC/ECL auspices in Pruhonice, Czech Republic.- Launch of the two-year Innovative specialised study for teachers involved in the cancer education project, first 3-days workshop on Piešťany.- Campaign of the European Cancer Week „Start with healthy nutrition at a child's Age“.
- 2001** • Konferencia líg proti rakovine v strednej a východnej Európe pod záštitou UICC/ECL v Častej Papierničke na Slovensku. - Prvá časť kampane Prevencia rakoviny hrubého čreva a konečníka./ UICC/ECL conference of the Central and Eastern Europe Cancer Leagues in Častá Papiernička, Slovakia.- Launch of the campaign „Colorectal cancer prevention“.
- 2002** • Konferencia Líg proti rakovine strednej a východnej Európe vo Visegráde v Maďarsku.- Pokračovanie národnej kampane Prevencia rakoviny hrubého čreva a konečníka. - Aktívna účasť na projekte Tretia verzia Európskeho kódexu v Miláne, organizovanom Európskou komisiou. - Európsky týždeň proti rakovine – téma: Práva onkologických pacientov./ ECL conference of the Central and Eastern Europe Cancer Leagues in Visegrad, Hungary.- Continuing campaign „Colorectal cancer prevention“.- Active participation in the preparation of the Third version of the European Code against Cancer organised by the European Commission.- Campaign of the European Cancer Week „Cancer patient's rights“.
- 2003** • Uvedenie Tretej verzie Európskeho kódexu do života.- Spolupráca na medzinárodnom projekte Práva a povinnosti onkologických pacientov a zdravotníkov./ Launch of the third version of the European Code against Cancer.- Cooperation in the international project „Rights and duties of cancer patients and health professionals“.
- 2004** • Spolupráca na projekte Európskej komisie „EUROCAN+PLUS. – Otvorenie Domova pre rodičov detských onkologických pacientov počas ich liečby v Bratislave./ Cooperation in the project of the European Commission „EUROCAN+PLUS“.- Opening of the „Homes“ for parents of the treated child cancer patients in Bratislava.
- 2005** • Kampaň Pasívne fajčenie zabíja, spojená s početnými aktivitami v školách, ktorá získala prvú cenu na medzinárodnej súťaži kreativity v New Yorku. – 15.výročie Ligy proti rakovine. - Svetová lekárska asociácia v New Yorku zaradila Evu Sirackú medzi 65 „významných lekárov sveta“, vybraných z 56 krajín sveta./ Campaign „Passive smoking kills“ combined with school activities awarded First Price at the International Advertising Competition in New York.- 15th anniversary of the LAC.- The World Medical Association in New York included Eva Siracká among 65 „Caring Physicians of the World“ selected out of 56 countries of the world.
- 2006** • Prezident SR Ivan Gašparovič udelil Eve Sirackej Pribinov kríž I. triedy ako uznanie za jej celoživotnú prácu v onkológii. - Protifajčiarska kampaň v školách „Chceš byť zdravý, športuj s nami“. - 10. ročník Dňa narcisov. - Rozhodnutie vybudovať na Slovensku Centrum pomoci Ligy proti rakovine. - Prvé Fórum onkologických pacientov na Slovensku pod záštitou UICC a ECL s účasťou výkonnej riaditeľky UICC p. Isabel Mortara./ President of the Slovak Republic presented Pribina's First Category Cross to Eva Siracká in recognition of her lifetime service in oncology.- Antismoking campaign in schools „Health is sport. Enjoy it.“- 10th Daffodil Day.- Decision to build up the First Cancer Help Centre in Slovakia.- 1st Cancer Patients Forum in Slovakia under the UICC Executive Director Ms. Isabel Mortara.
- 2007** • Zapojenie sa do 5-ročnej preventívnej kampane Deti dneška sú budúcnosťou zajtrajška s témou Mám rád svoje detstvo bez tabakového dymu, organizovanej Medzinárodnou úniou proti rakovine UICC pri príležitosti Svetového dňa proti rakovine. – Kampaň Týždňa pro-

- ti rakovine – „Zastavme masového vraha - „Nicco Teena“. - Liga proti rakovine čestným hosťom 84. Maratónu mieru v Košiciach./ Participation in the UICC five-year prevention campaign „Today's children, tomorrow's world“ organised on the World Cancer Day.- Campaign of the Cancer Week „Stop the mass killer Nicco Teen“- Participation in the 84th Marathon of Peace in Košice.
- 2008** ● Otvorenie Centra pomoci Ligy proti rakovine v Bratislave. - Európsky týždeň proti rakovine – „Obezita ťa obmedzuje“./ Opening of the Cancer Help Center in Bratislava.- Campaign of the Cancer Week „Obesity holds you back“.
- 2009** ● Otvorenie Centra pomoci Ligy proti rakovine v Košiciach. - Príprava na otvorenie tretieho centra pomoci v Martine. - Kampaň Európskeho týždňa proti rakovine určená pre mužov – „Pozor na priamy kop rakoviny!“ - II. Fórum onkologických pacientov v Bratislave./ Opening of the Cancer Help Centre in Košice.- Plans for further Cancer Help Centre in Martin.- Further „Home“ for child cancer patients' parents in Košice – in progress.- Campaign of the Cancer Week dedicated to men „Don't let the cancer get a direct free kick“. II. Cancer patients' Forum held in Bratislava.
- 2010** ● Začiatok budovania siete bezplatných psychologických a sociálnych služieb v nemocniciach, financovaných Ligou proti rakovine. - „Rozhovory o rakovine za okrúhlym stolom“ – aktivita organizovaná Európskym parlamentom v troch vybraných mestách Európy: Londýn, Paríž, Bratislava – LPR poverená prípravou v Bratislave. - Otvorenie centra pomoci v Martine. - Kampaň Týždňa proti rakovine: „Ako sa vyhnúť nebezpečným rizikám ohrozujúcim život“ ./Building up the network of psychological and social services in hospitals, financed by LAC.- „Discussions behind the round table“- activity organised by European Commission in three cities:London, Paris, Bratislava.- Opening of the Cancer Help Centre in Martin.- Campaign of the Cancer Week „How to avoid to life- dangerous situations“.
- 2011** ● Svetový deň proti rakovine: „Rakovine sa dá predísť“ s organizovaním odborných seminárov v školách na Slovensku. – Kampaň Týždňa proti rakovine: „Neodfajčite im detstvo“, zameraná na ohrozenie detí „fajčením z druhej ruky“ s upozornením na alarmujúci nárast fajčiarov u mládeže. – Udelenie ceny Sasakawa Health Prize Eve Sirackej na 64. Svetovom zdravotníckom zhromaždení v Ženeve./ World Cancer Day „ You can avoid to cancer“ with educative seminars in schools in Slovakia.- Campaign of the Cancer Week: „Do not smoke out their childhood“- Eva Siracká awarded by Sasakawa Health Prize on the 64th World Health Assembly in Geneva.
- 2012** ● Valné zhromaždenie Ligy proti rakovine a schválenie stratégie pre roky 2012 – 2015. – 16. Ročník Dňa narcisov s najvyšším výnosom v jeho histórii - 1 005 155, 66€. – Zhodnotenie výsledkov súťaže „V našej škole sa nefajčí“, ktorej sa zúčastnili školy zapojené do projektu „onkologická výchova“. – III. Fórum onkologických pacientov, schválenie a odoslanie rezolúcie orgánom, vykonávajúcim rozhodnutia v zdravotnej a sociálnej oblasti. / General Assembly of the LAC approved the strategy for the years 2012-2015.- 16th Daffodil Day reached the highest income in its history 1 005 155, 66€.- Announcing results of the competition „We dont smoke in our school“ for schools included in cancer educative project.- 3rd Cancer Patients Forum.
- 2013** ● Rozšírenie psychosociálneho programu „Liečme pacienta, nielen chorobu“ o nové služby. – Kampaň Týždňa proti rakovine „Super Hero, Super Zero“, upozorňujúca na riziká a následky fajčenia a pitia u mladých ľudí. – Na Valnom zhromaždení ECL bola Liga proti rakovine poverená vedením pracovnej skupiny riešajúcej psychosociálne problémy pacientov v Európe.- Campaign of the European Week against Cancer „Super Hero – Super Zero“- On the ECL General Assembly was LAC entrusted to lead the working group focusing on the psycho-social problems of cancer patients.
- 2014** ● Liga proti rakovine je organizátorom a hosťiteľom 34. Valného zhromaždenia ECL na Slovensku. – Eva Siracká dostáva ocenenie „Cena Európskeho občana“ a „Osobnosť Bratislavy“. – „Náhradný domov“ pre rodičov onkologických pacientov na Kramároch zavŕšil 10 rokov fungovania.- LAC Slovakia organising the 34th ECL Genereal Assembly in Bratislava, Slovakia.- Eva Siracká was awarded by European Citizens Price in Brussels.- „Home“ for child cancer patients parents celebrates 10th anniversary.

ROK 2014 V PREHLADE

ÚVOD

Rok 2014 bol opäť úspešným pracovným rokom napriek obmedzeným finančným možnostiam. Naša činnosť sa zamerala na najdôležitejšie oblasti kontroly rakoviny – informácie, výchova, prevencia, starostlivosť o pacienta, podpora klinických a výskumných projektov.

Vzhľadom na narastajúci počet pacientov, ktorí sú vyliečení alebo žijú s rakovinou, je veľmi potrebné, aby sa ich problémom a kvalite ich života venovala väčšia pozornosť. Preto sme vyčlenili viac peňazí na poskytovanie rôznych foriem starostlivosti o pacientov. Realizujeme veľký počet projektov k zmierneniu následkov choroby a to nielen u pacientov, ale aj u ich rodín.

Priamou finančnou pomocou prispela LPR k pokroku v medicínskej starostlivosti a výskume.

Formou tradičných spôsobov komunikácie sme informovali verejnosť o rôznych aspektoch súvisiacich s rakovinou a povzbudzovali sme ľudí k zachovávaniu zdravého spôsobu života, k prevencii a včasnému zisteniu rakoviny.

I keď sa dá povedať, že medicínska starostlivosť je na vysokej úrovni, je ešte stále veľa nedostatkov v poskytovaní komplementárnych služieb pre pacientov a ich rodiny. Usilujeme sa preto urýchliť zavedenie rôznych zdravotných opatrení a poskytovaním peňazí podporujeme tie, ktoré zo strany štátnej správy nie sú zatiaľ zaradené medzi priority.

Boj proti rakovine vyžaduje veľa peňazí, a preto sa LPR usiluje, aby bola užitočným partnerom v programe kontroly rakoviny na Slovensku. Ďakujeme všetkým, ktorí sú nám naklonení a pomáhajú pri hľadaní ciest vedúcich do lepšej budúcnosti.

INFORMÁCIE, VÝCHOVA VEREJNOSTI, PREVENCIA

Podobne ako v uplynulých rokoch bola LPR veľmi dôležitým článkom v šírení informácií o príčinách, prejavoch, prevencii, včasnom zistení a liečbe rakoviny. Prostriedkami boli publikácie, semináre, kampane a ďalšie osvedčené spôsoby komunikácie.

THE YEAR 2014 IN REVIEW

INTRODUCTION

The year 2014 was again a successful working year, despite limited financial resources. Our activities covered the most important areas of cancer control: information, education, prevention, patient care, support for clinical and research projects.

It is evident that due to the increasing number of patients who are cured and/or live with cancer for many years, greater attention should be given to their needs and standard of living. For this reason we have allocated more money for providing support in various forms of patients care throughout the country. A large number of projects were initiated to reduce the consequences of the disease to patients and their families. Through direct economic support the LAC was able to make available a substantial sum of money for progress in medical care and research. Using traditional channels of communication, strong emphasis has been placed on information on various aspects of cancer, with the aim of encouraging people to healthy lifestyle, prevention, and early cancer detection. Even though we can say that medical care is maintained at a high level, there are several inadequacies in the complementary care services provided for cancer patients and their families. Our effort is directed to accelerating various health policy measures by granting our funds for support of specific purposes which at present cannot be given priority by the health authorities.

The fight against cancer requires considerable resources. The LAC's effort is therefore to make an important contribution to the cancer control programme in Slovakia. Our thanks go to all who help us with positive support in searching for new ways that lead to a better future.

INFORMATION, PUBLIC EDUCATION, PREVENTION

The LAC, as in previous years, was the most important disseminator of information on the causes, manifestation, prevention, early detection and treatment of cancer. This information was provided by printed material, seminars, campaigns and various communicative means.

V projektoch určených pre verejnosť i pre pacientov hrala významnú úlohu onkologická výchova v školách. Tento projekt sa stal trvalým zdrojom informácií a výchovy, stále sa udržuje v 60-ich stredných školách na Slovensku a je kompletne financovaný zo zdrojov LPR. Hlavným zámerom tejto výučby a aktivít v špeciálnych projektoch smerujúcich k mládeži je, aby sa zdravým spôsobom života vyhýbala rizikám rakoviny a aby si na každoročne organizovaných workshopoch rozšírila vedomosti o rakovine. Tohoročný workshop sa uskutočnil vo Vysokých Tatrách za účasti pedagógov a študentov zo všetkých škôl zapojených do tohto projektu. Veľmi si ceníme, že sa dobrovoľne zapájajú do rôznych podujatí LPR, ako je Deň narcisov, Deň jabĺk, Svetový deň proti rakovine i ďalšie.

V priebehu roka sme sa intenzívne pripravovali na propagovanie nového Európskeho kódexu proti rakovine, v ktorom sa zdôrazňuje význam zdravého spôsobu života pre zníženie rizika vzniku rakoviny, potreba účasti na programoch skriningu hrubého čreva a konečníka, prsníka a krčka maternice, na vakcinácii proti ľudskému papilómovému vírusu a vírusu B hepatitídy, významu dojčenia a obmedzeného užívania náhradnej hormonálnej liečby. Podľa nášho rozhodnutia bude kódex témou Európskeho týždňa proti rakovine v roku 2015.

Nosnou témou tohoročnej kampane Európskeho týždňa proti rakovine, ktorý sa konal v októbri, bol zdravý spôsob života a jeho význam pre prevenciu. Počas Dňa jabĺk, ktorý je tradičnou súčasťou Európskeho týždňa proti rakovine, sme rozdávali informačný materiál a jablká, ako symbol zdravej výživy. V rámci preventívneho programu LPR finančne prispela na vydanie publikácie Rakovina a výživa – Mýty a fakty, ktorá sa venuje kľúčovým problémom a dáva rady ako sa stravovať pri rakovine. Zoznam nových a upravených publikácií je uverejnený na webovej stránke LPR www.lpr.sk. Na požiadanie rozosielame naše bezplatné tlačové materiály po celom Slovensku.

Linka pomoci poskytuje verejnosti a pacientom pomoc prostredníctvom zrozumiteľných informácií a poradenstva. Komentáre užívateľov tohto zdroja pomoci, ktorý umožňuje kontakt prostredníctvom telefónu,

In a number of different projects targeted at the general public and the patients, special attention was directed at cancer education in schools. This project has become a permanent source of information and education, available in 60 secondary schools in Slovakia and completely financed by the LAC. The most important objective of this schooling, and of the activities in a number of special projects directed at youth, is to avoid cancer risks through healthy lifestyle and to enlarge knowledge of the cancer burden in annually organised workshops. This year's workshop, which took place in the High Tatra Mountains, was attended both by the teachers and the

students from all schools engaged in this project. We highly appreciate their participation as volunteers in a number of LAC activities, such as Daffodil Day, Apple Day, World Cancer Day and others. During the year we intensified preparation for the launch of the new European Code against Cancer, emphasizing the importance of avoiding and reducing cancer risks by healthier lifestyle, participation in organised programmes for colorectal, breast and cervical cancer screening, vaccination against human papilloma virus and hepatitis B virus,

breastfeeding, and limiting use of hormone replacement therapy. It was agreed to make the Code the theme of European Cancer Week in 2015.

The importance of healthy lifestyle in cancer prevention was the theme of this year's European Cancer Week Campaign held in October, including the traditional Apple Day, with distribution of informative material and apples as a symbol of healthy nutrition.

In the framework of the prevention programme the LAC contributed financially to an edition of a publication Cancer and Nutrition: Myths and Facts, addressing the key issues and giving advice that can be applied in the area of diet and cancer.

The list of new and updated publications can be found at the LAC website www.lpr.sk. On application, our printed material can be sent free of charge to different locations across the country.

The Helpline has been providing help for the public, as well as for patients, by easily understood information and advice. Comments from users of this helpful source, which enables contact through telephone,

e-mailu, korešpondenciou a poskytovaním brožúr s informáciami z požadovanej oblasti naznačujú, ako veľmi je táto služba dôležitá pre riešenie mnohých znepokojujúcich situácií.

PSYCHOSOCIÁLNE SLUŽBY

V priebehu rokov sa systematicky rozvíjal program prinášajúci pacientom a ich rodinám rôzne výhody. I v tomto roku pestrý program v rekondičných a relaxačných pobytach, ktoré sa opäť konali vo Vysokých Tatrách a kúpeľoch, prinášal pacientom potešenie. Zúčastnilo sa na nich 999 pacientov z rôznych kútov Slovenska, z toho 400 na rekondičných pobytach, 237 na relaxačných pobytach a 362 na pobytach organizovaných inými patientskymi organizáciami s finančnou podporou LPR. Spolupráca so svojpomocnými skupinami, Centrami pomoci v troch regiónoch Slovenska a s viacerými partnermi túto formu podpory uľahčuje.

Skupina odborníkov špecializovaných v onkológii, psychológov a sociálnych pracovníkov, ktorí sú k dispozícii v centrách pomoci, dáva informácie a rady, ako sa vyrovnáť s rôznymi stresovými situáciami. Pacientom navštevujúcim Centrá pomoci poskytujeme potrebnú pomoc formou rôznych bezplatných programov. Podobne ako v minulých rokoch boli návštevníkmi prevažne ženy, ale počet mužov vyhľadávajúcich pomoc v tomto roku stúpol. Z programov, ktoré sa pripravujú podľa stanovených plánov, bol najväčší záujem o rôzne formy arteterapie, o spôsoby posilňujúce fyzickú kondíciu – pilates, joga, nordic walking, rehabilitácia, veľmi obľúbené sú aj jazykové kurzy. Viaceré spoločenské podujatia prospievajú k pozitívnemu mysleniu a sú aj inšpiráciou pre tvorbu nových projektov.

S cieľom poskytovať pacientom počas liečby multiprofesionálnu starostlivosť, LPR pokračovala vo financovaní psychologických služieb v onkologických ústavoch a v nemocniciach na Slovensku – Banská Bystrica, Bratislava (3 ústavy), Košice, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Mi-

e-mail, online, correspondence, visits and provision of brochures related to individual needs, have shown how important this service is in many distressing situations.

PATIENTS SUPPORT SERVICES - WE MOVE CLOSER TO PATIENTS AND THEIR FAMILIES

Over the years this programme has been systematically expanded for the benefit of cancer patients and their families. As in previous years, there were reconditioning and relaxation stays in the High Tatra Mountains and spas, with many activities bringing enjoyment in various ways into the lives of cancer patients. This year 999 persons were given the opportunity to participate, of whom 400 were in reconditioning stays, 237 in relaxation stays and 362 in stays organised by other cancer patients' civic organisations and supported financially by the LAC. Direct cooperation with the self-help groups, Cancer Help Centres

in three regions of Slovakia, and several partners, have made this form of support more accessible.

The patients' support staff, consisting of professionals specialising in oncology, psychologists, and social workers operating in the Cancer Help Centres, provided information and advice, contributing to relief in distressing situations. In addition, the patients visiting Cancer Help Centres were given the necessary help in coping with the disease through various programmes, all of them free of charge. As in previous years, the visitors were predominantly women, though the number of men has increased. Among the activities organised regularly according to a settled schedule, the most popular were various forms of art therapy and gentle complementary approaches strengthening physical condition – pilates, yoga, Nordic walking, rehabilitation. Also very popular were the language courses. Several social entertainments helped towards positive thinking and led to inspiration for the creation of new projects.

To provide comprehensive multi-professional care to cancer patients during the treatment and after it, the LAC continued to provide finances for

chalovce, Nitra, Prievidza, Prešov, Trenčín, Trnava, Žilina a poradniach mimo nemocníc v Banskej Bystrici, Lučenci, Piešťanoch, Prešove a Skalici. Financovanie tohto projektu je určené na platby psychologov pracujúcich v nemocniciach i mimo nich, na školiace workshopy organizované dvakrát do roka. V tomto roku sa uskutočnili v Bratislave a v Starom Smokovci.

LPR organizuje komplementárny program na podporu detských onkologických pacientov a ich rodín. Tohto roku sa deti zúčastnili na letných a zimných táboroch v pekných rekreačných strediskách, vďaka finančnej podpore z LPR. Mohli sa tam tešiť z rôznych činností, hier, výletov a iných zábav, ktoré im splnili pranie zabudnúť na ťažkú liečbu. V tomto roku absolvovalo v poradí už 16-ty tábor 80 detí a tínedžerov.

Mimoriadnu pozornosť venujeme pokračovaniu veľmi dôležitého projektu na podporu rodičov sprevádzajúcich choré deti počas ich liečby v nemocnici. Bezplatné ubytovanie v pohodlných bytoch v Domovoch v blízkosti nemocníc v Bratislave a Košiciach umožňuje, aby boli rodičia v blízkosti svojich detí, mohli sa stretávať s inými rodičmi a vzájomne si pomáhať. V roku 2014 oslávil Domov v Bratislave 10-ročné výročie svojej existencie, za účasti mnohých hostí i rodičov bývajúcich v minulosti v tomto Domove. Bolo veľmi dojímavé, že prišli i rodičia, ktorých deti zomreli, aby vyjadrili vďačnosť za veľmi cennú pomoc v ťažkej situácii v čase, keď boli deti liečené v nemocnici.

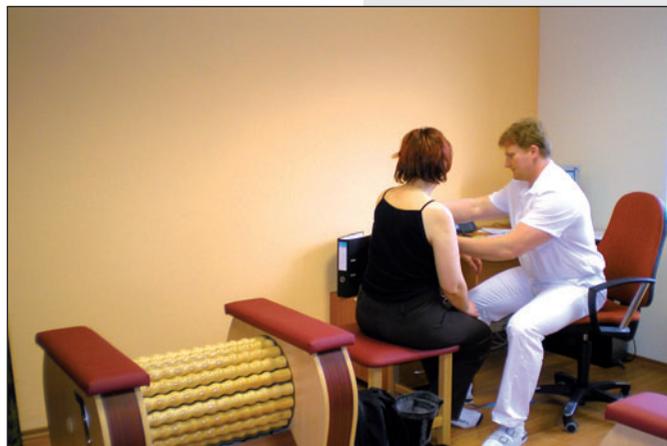
Finančná podpora a sociálne poradenstvo patria k naliehavým úlohám ako riešiť problémy v mnohých rodinách. Žiadosti o finančnú podporu dostávame zo všetkých regiónov Slovenska, najmä v z východnej oblasti. To naznačuje, že mnohé rodiny, ktorých počty narastajú, majú ťažké finančné problémy spôsobené chorobou. Mnohé z nich nie sú ani informované o možnostiach podpory poskytovanej sociálnym systémom, na ktorú majú nárok. Väčšina z nich nedokáže riešiť vážnu ekonomickú situáciu, najmä tie rodiny, kde sú malé deti, nezamestnaní, ale aj osamelí. V roku 2014 sme poskytli finančnú podporu 113-im žiadateľom vo výške 46 100 € (zo zbierky Dňa narcisov a príjmu 2% z daní). Stála podpora poskytovaná prezidentom Slovenskej republiky p. An-

psychological services in oncological institutes and hospitals all over the country: in Banská Bystrica, Bratislava (three institutes) Košice, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Michalovce, Nitra, Prievidza, Prešov, Trenčín, Trnava, Žilina, and in consulting rooms in Banská Bystrica, Lučenec, Piešťany, Prešov, and Skalica. Funding of this project included payment of psychologists working in hospitals and outside of them and training workshops organised twice a year, which on this occasion took place in Bratislava and in Starý Smokovec

The LAC runs comprehensive programmes supporting child cancer patients and their families. As in previous years, children with cancer were sent on vacation during summer and winter in beautiful recreation resorts, facilitated by financial aid from the LAC. The children took part in various activities, games, excursions and entertainment, enabling them to forget the difficult treatment. This year's vacation, 16th in the sequence of this traditional programme, was provided to 80 children and teenagers.

Special attention has been given to maintaining one of the most helpful initiatives for parents accompanying their ill children during their treatment in hospital. Provision of free accommodation in comfortable flats in Homes near the hospital in Bratislava and Košice gives the parents an opportunity to come together and help each other in their time of trouble. In 2014 a celebration marking the 10-year existence of the Home in Bratislava was held with the participation of many guests, along with former residents. Very touching was the presence of deceased children's parents, who came to express their gratitude for valuable support in the difficult situation at the time of their children's treatment.

Financial support and social counselling was again an urgent task, to help solve problems in many families. Applications for financial support were received from all parts of Slovakia, among which the eastern regions predominated. This indicates that many families, in increasing numbers, suffer from serious financial problems as a result of the disease. Many of them are not acquainted with the existing system of benefits to which they are entitled. Some families cannot, however, resolve their difficult economic situation, especially those with young children and unemployment, and some single persons also. In 2014 113 appli-

drejom Kiskom priamo do nami odporučených rodín, zvyšuje hodnotu tohto humanitárneho projektu.

18. DEŇ NARCISOV

Táto jednodňová verejno-prospešná zbierka sa uskutočnila na celom Slovensku 11. apríla 2014 s účasťou takmer 16 000 dobrovoľníkov, viacerých inštitúcií, spoločností, obchodných centier, supermarketov, telekomunikácií a partnerov, ktorí pomáhali znížiť výdavky na materiál a na kampaň. V nej sa propagoval Deň narcisov formou letákov, plagátov, príspevkov do novín, časopisov, rozhlasu a televízie. Naše úsilie získať si dôveru verejnosti a finančné zdroje na podporu programu kontroly rakoviny na Slovensku, bolo odmenené výnosom zbierky vo výške 946 584,56 € a čistým výnosom 906 830,78 €, ktorý bol rozdelený Generálnou a Vedeckou radou LPR na podporu rozvoja kvality kontroly rakoviny (tab. 1). Zoznam podporených inštitúcií a projektov je uvedený v tab. 2 a na webovej stránke LPR www.lpr.sk

Deň narcisov bol v Bratislave ukončený tradičným ďakovným koncertom pre všetkých, ktorí prejavili humanitu a porozumenie pre boj proti rakovine a záchranu životov. Sme vďační všetkým, ktorí túto jednodňovú zbierku podporili, i za dôveru k našej práci, ktorá pomáha, aby sme mohli byť užitočným partnerom štátnej zdravotnej správy.

cants received financial support totalling 46,000 € (from Daffodil Day and 2% tax income). The continuing financial support provided by the President of the Slovak Republic directly to families recommended by us has made it possible to enhance this humanitarian project.

18TH DAFFODIL DAY 2014

As in previous years, this one-day fundraising event took place all over the country on April 11, 2014 with the participation of around 16,000 volunteers, various institutions, companies, business premises, supermarket chains, telecommunications and partners helping to reduce expenses on material. The campaign announcement was advertised through leaflets, posters, newspapers and journals and was broadcast on radio and television stations. We set out to gain the trust of the general public and persuade them to contribute financially towards progress in cancer control in Slovakia. Our efforts were rewarded by valuable proceeds, with the sum of €946,584.56 generated. The net income of €906 830,78 was allocated, by decision of the General and Scientific Board, to support the development of higher cancer control quality. (Tab.1). The list of supported institutions and projects is presented (Tab. 2) and www.lpr.sk. The Day ended with the traditional Thanksgiving concert held in Bratislava, which was dedicated to all who showed their humanity and understanding for the battle against cancer, aiming to save human lives. We are very grateful to all supporters of this one-day fundraising event and for their confidence in our work helping to maintain the position of an important partner of the national health service.

POUŽITIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV Z 18. ROČNÍKA DŇA NARCISOV 2014

ALLOCATION OF THE DAFFODIL DAY 2014 NET INCOME

(čistý výnos 906.825,19 €)

1 PSYCHOSOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ O ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV A ICH RODINY/psychosocial care for cancer patients and their families	329.827,54 €
<i>a Podporené cez darovacie zmluvy/ Supported by donation contracts</i>	
Letné tábory pre detských onkologických pacientov, rekondično-rehabilitačné pobyty onkologických pacientov/ Vacation for child cancer patients, Rehabilitation stays for cancer patients	59.897,68 €
<i>b Realizované v rámci programu LPR/ Programme implemented by LAC</i>	
Relaxačné týždňovky, rekondičné pobyty, rehabilitácie, masáže, plávanie/rehabilitation stays, rehabilitation, massages, swimming	116.151,61 €
Fond finančnej výpomoci pre onkologických pacientov v sociálnej núdzi/ Financial support for cancer patients in social need	24.416,80 €
Aktivity, programy, prevádzka Centier pomoci v Bratislave, Martine, Košiciach, personálne náklady súvisiace so správou centier, služby na Linke pomoci a rehabilitačné služby pre pacientov/ Activities and operative costs of Cancer Help Centres	102.023,95 €
Ubytovacie zariadenie - domov pre rodičov detských onkologických pacientov v Bratislave a Košiciach/ Homes for parents of children treated in hospitals	27.337,50 €
2 PROJEKTY SMERUJÚCE K ROZVOJU VÝCHOVY, INFORMOVANOSTI A PORADENSTVA/Information and education activities	231.332,14 €
<i>a Podporené cez darovacie zmluvy/ Supported by donation contracts</i>	
Podpora projektov vo forme vydávania publikácií v oblasti primárnej a sekundárnej prevencie/ Publications focused on primary and secondary prevention	10.740,16 €
<i>b Realizované v rámci programu LPR/ Programme implemented by LAC</i>	
Onkologická výchova na školách – edukačný projekt LPR - personálne zabezpečenie projektu/ Cancer education at schools	13.800,48 €
Vlastná publikačná činnosť LPR - vydávanie brožúr a informačných letákov/LACs publishing activities	39.555,84 €
Materiálne zabezpečenie 19. ročníka Dňa narcisov 2015 (narcisy, indifikátory dobrovoľníkov)/ Daffodil Day (daffodils, identifiers of volunteers)	126.483,50 €
Týždeň proti rakovine – medzinárodná konferencia ECL, Deň jablk/ Cancer week prevention campaign, international ECL conference, Apple Day	7.722,11 €
Psychosociálne poradenstvo - parciálna časť mzdových nákladov psychológov poskytujúcich služby onkologickým pacientom v rámci SR/ Psychosocial services	33.030,05 €
3 PODPORA KLINICKÝCH A VÝSKUMNÝCH PROJEKTOV ORIENTOVANÝCH NA ROZVOJ NOVÝCH TECHNÍK A METÓD V PREVENCII, DIAGNOSTIKE A LIEČBE, PODPORA PALIATÍVNEJ A HOSPICOVEJ STAROSTLIVOSTI/Medical and research projects oriented on new technologies and methods in prevention, diagnostics and treatment, medical services, hospice care	308.171,10 €
4 ČIASTKA PONECHANÁ NA ZABEZPEČENIE REGIONÁLNYCH POTRIEB NA FINANČNÚ ÚHRADU PROGRAMOV PRE ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV V ORGANIZAČNÝCH ZLOŽKÁCH/Financial assistance in regional programmes of the LAC units	37.500,00 €
SPOLU (1 + 2 + 3 + 4)	906.830,78 €

*Rozdiel medzi čistým výnosom a zúčtovaným výnosom je 5,59 €, bol hradený z iných zdrojov LPR. Podrobnejšie vyúčtovanie k dispozícii na: www.lpr.sk; príp. osobne v Centre pomoci Lígy proti rakovine, Brestová 6, Bratislava./ The difference between net income and income accounts is € 5.59. It was financed from the other sources of LAC. More details available on: www.lpr.sk; or in the Help Center League Against Cancer, Brestová 6, Bratislava.

ZOZNAM INŠTITÚCIÍ PODPORENÝCH V ROKU 2014 Z PRÍJMU DŇA NARCISOV LIST OF INSTITUTIONS THAT RECEIVED FUNDING IN 2014 FROM THE DAFFODIL DAY REVENUE

Medicínske a výskumné projekty, medicínske služby a hospicová starostlivosť

Projekty podporené cez darovacie zmluvy:

a) Medicínske a výskumné projekty	
Ústav experimentálnej onkológie SAV, Bratislava	16.000,00
Národný onkologický ústav, Bratislava	50.000,00
Onkologický ústav sv. Alžbety, Bratislava	50.000,00
DFNsP Bratislava	15.000,00
Východoslovenský onkologický ústav, Košice	41.000,00
Univerzitná nemocnica L.Pasteura, Košice	14.000,00
Fakultná nemocnica s poliklinikou, Skalica	20.000,00
Univerzitná nemocnica Martin	18.376,10
Spolu a)	224.376,10
b) Medicínske služby a hospicová starostlivosť	
Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca	2.500,00
Fakultná nemocnica Trenčín	3.000,00
Fakultná nemocnica Trnava	4.000,00
Fakultná nemocnica Nitra	10.000,00
Diecézna charita Nitra	4.000,00
NsP Trebišov	2.500,00
NsP Michalovce	2.500,00
Fakultná nemocnica s poliklinikou Prešov	15.000,00
Pro Vitae Lučenec	600,00
Liečebňa sv. Františka, Bratislava	25.000,00
Nemocnica L. Svobodu Svidník, n.o.	5.000,00
Hornooravská nemocnica, Trstená	5.000,00
Refugium Trenčín	3.000,00
Dobrovoľnícka skupina Vřba, Stupava	1.500,00
sPOKO, Hlohovec	195,00
Spolu b)	83.795,00
Spolu a) +b)	308.171,10

MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

34. Valné zhromaždenie ECL v Bratislave

Sme veľmi radi, že sme boli organizátorom a hositeľom 34. Valného zhromaždenia ECL, ktoré sa uskutočnilo v Bratislave, v dňoch 14. - 17. októbra 2014, spolu s tradičnou výročnou konferenciou a stretnutím pracovnej skupiny na podporu pacientov s rakovinou (PSWG).

Bolo pre nás veľkou ctou, že prezident Slovenskej republiky, p. Andrej Kiska, prijal naše pozvanie a v svojom otváracom príhovore zdôraznil veľký význam účinnej spolupráce v kontrole rakoviny v Európe a vysoko vyzdvihol podiel Ligy proti rakovine na jej rozvoji na Slovensku a v Európe.

Výročná konferencia sa zamerala na témy, ktoré sú dôležité pre Ligy proti rakovine v Európe, pomáhajú ku spolupráci a tvorbe nových iniciatív pre ich budúcu prácu. Prednášateľmi boli odborníci z rôznych oblastí rakoviny. Podstatná časť konferencie sa venovala uvedeniu nového Európskeho kódexu proti rakovine a jeho štvrtej revízii. Dôležitou súčasťou programu bolo stretnutie pracovnej skupiny PSWG, ktorá sa od roku 2007 zaoberá množstvom problémov zhoršujúcich kvalitu života ľudí s rakovinou. Mimoriadna pozornosť sa venovala diskriminácii onkologických pacientov (zamestnanie, prístup k poisteniu a finančným službám), a riešeniu problémov súvisiacich s príznakmi choroby a jej liečby účinnou telesnou, sociálnou a psychologickou rehabilitáciou.

Účastníci si vypočuli správu pracovných skupín o činnosti ECL a sekretariátu, o financiách a špeciálnych programoch líg proti rakovine. Valné zhromaždenie odsúhlasilo stratégiu na roky 2014-2018, ktorá má 5 cieľov. Cieľ 1: Sledovať politiku prevencie a kontroly. Cieľ 2: Propagovať prevenciu rakoviny. Cieľ 3: Zlepšiť prístup k skríningu rakoviny. Cieľ 4: Zaisťiť prístup k liečbe a starostlivosti. Cieľ 5: Podporovať rozvoj a implementáciu národných programov kontroly rakoviny.

Programová manažérka Ligy proti rakovine Lucia Budáčová bola na Valnom zhromaždení ECL opäť poverená vedením pracovnej skupiny ECL PSWG na podporu pacientov a manažmentom projektov zaoberajúcich sa kvalitou života pacientov v Európe.

INTERNATIONAL LINKS

The 34th ECL General Assembly in Bratislava

We were delighted to be the organiser and the host of the 34th ECL General Assembly, which took place in Bratislava, Slovakia on October 14-17, 2014 and as usual included the Annual Conference and Meeting of the Working Group for Support of Cancer Patients (PSWG).

It was a great honour for us that Andrej Kiska, President of the Slovak Republic, accepted our invitation, and in his opening address he em-

phasized the importance of building the capacity and effectiveness of cancer control in Europe and expressed deep appreciation of the LAC's worthy contribution to its advancement in Slovakia and in Europe.

The Annual Conference focused on topics identified as being of importance to cancer leagues, helping interactions between them and leading to new ideas for their work in future. The lectures were delivered by experts engaged in various areas related to cancer. A substantial part of the Conference was dedicated to the introduction of the new European Code against Cancer, 4th revision. An important part of the programme was the PSWG meeting, which as from 2007 has been dealing with a large number of problems which cause de-

terioration in the quality of life of people surviving or living with cancer. Special attention was paid to discrimination against cancer patients (employment, access to insurance and financial services) and to the solution of problems connected with the symptoms and side effects of the disease and its treatment through effective physical, social and psychological rehabilitation.

Participants of the GA heard reports from Working groups, reports on the ECL Board and Secretariat activities and on finances, and reports from Leagues on special activities. The GA then agreed upon the Strategy 2014-2018 containing five strategic goals: Goal 1: Influence cancer prevention and control policies; Goal 2: Promote cancer prevention; Goal 3: Encourage access to cancer screening; Goal 4: Ensure access to treatment and support; Goal 5: Support the development and implementation of national cancer control programmes. The ECL General Assembly again entrusted the LAC executive officer Lucia Budačova with the leadership of the ECL PSWG for management of projects in Europe directed towards cancer patients' quality of life.

UDALOSTI

Pochod proti rakovine prsníka

Pochod, ktorý organizuje AVON v spolupráci s LPR, sa uskutočnil 4. júna 2014 v Bratislave. Toto podujatie, ktorého cieľom je propagovať význam včasného zistenia rakoviny prsníka skríningom a starať sa o potreby žien postihnutých rakovinou pri ich návrate do života, je veľmi populárne. Každoročne sa na tomto podujatí zúčastňuje veľký počet pochádzajúcich a sympatizujúcich účastníkov v ružových tričkách držiacych v rukách ružové balóniky. Tie sa neskôr púšťajú do vzduchu na pamiatku žien, ktoré chorobe podľahli a vyjadrujú týmto spôsobom aj pranie venovať väčšiu pozornosť narastajúcemu výskytu rakoviny prsníka. V sprievodnej časti tohto podujatia umelci zabávali prítomné publikum, čím prispeli k radostnej atmosfére. V závere tohto podujatia odovzdali zástupcovia spoločnosti AVON finančné dary niektorým inštitúciám venujúcim sa rakovine prsníka, vrátane LPR. Veľmi si ceníme dar vo výške 19 300 €, ktorý umožňuje pokračovanie našich projektov osožných pre pacientky s rakovinou prsníka.

91. Maratón Mieru v Košiciach

Konal sa 5. októbra 2014 a pre Ligu proti rakovine to opäť bola príležitosť zapojiť sa do sprievodného programu tohto významného podujatia. S pomocou pobočky LPR a Centra pomoci v Košiciach sme pripravili stánok, v ktorom dobrovoľníci podávali informácie o činnosti LPR, ktorá smeruje k tomu, aby sa ľudia viac venovali zdravému spôsobu života, vyhýbali sa rizikám a vyhľadali možnosť včasného zistenia rakoviny. Podobne ako v minulých rokoch, sa behu na kratšiu vzdialenosť zúčastnili aj mnohí aktivisti oslovení LPR.

Seminár pre onkologických pacientov v Košiciach

Tradičný každoročný seminár pre onkologických pacientov, ktorý sa konal 29. novembra 2014 v Košiciach, navštívilo opäť veľa pacientov a pacientov s rakovinou zo všetkých regiónov Slovenska. Prevažnú skupinu

EVENTS

Breast Cancer Awareness March

Organised by AVON in cooperation with the LAC, this event again took place in Bratislava on June 7, 2014. The march, promoting the importance of early breast detection by screening and the necessity of help for women suffering from cancer and coping with the disease, has become very popular. Great numbers of marching and sympathising participants in pink T-shirts and holding pink balloons which they threw up in the air, in memory of the women who succumbed to the disease, in this way expressed their wish to heighten awareness of increasing breast cancer incidence and to provoke more attention to all associated problems. In the artistic portion of the event several artists entertained the audience with performances that contributed to the enjoyable atmosphere. At the conclusion representatives of AVON delivered financial donations to some institutions dealing with breast cancer, including the LAC. We appreciate very much the donation of €19,300, which enables us to continue projects for the benefit of breast cancer patients.

91st Peace Marathon in Košice

The LAC once again had an opportunity to participate in the programme accompanying this exceptional event, held on October 5, 2014. With the assistance of the LAC Unit and Cancer Help Centre in Košice, a stand was prepared where our volunteers offered information on LAC activities, helping people to choose a healthier lifestyle, avoid risks and decide for early cancer detection. As in previous years, several activists from the LAC side participated in a shorter-distance run.

Cancer Patients' Seminar in Košice

The traditional annual seminar which took place on November 29, 2014 was again attended by patients and surviving patients from various regions of Slovakia, predominantly by breast cancer patients organised in self-help groups. The large number of participants who meet regu-

nu tvorili pacientky s rakovinou prsníka organizované v svojpomocných kluboch. Veľký počet účastníkov, ktorí sa tohto seminára pravidelne zúčastňujú je dôkazom, že majú veľký záujem byť informovaní o nových smeroch v liečbe a starostlivosti, že sa chcú vzájomne spoznávať, byť informovaní o vzájomných aktivitách a pomáhať si pri príprave nových plánov. V pestrom programe boli poskytnuté informácie o 34. Valnom zhromaždení ECL, ktorý sa konal v Bratislave 14. - 17. októbra, o konferencii a stretnutí pracovných skupín pre podporu pacientov a stratégiu kontroly rakovinu pre obdobie 2014 - 2018. Zaujímavé prednášky sa venovali pokroku v liečbe, starostlivosti a o poskytovanie služieb pre pacientov. Ako zvyčajne, súčasťou bola výstava rôznych dekoratívnych výrobkov vlastnoručne zhotovených svojpomocnými skupinami žien s rakovinou prsníka. Cieľom bolo ukázať, že v každom štádiu choroby je možné, ale i žiaduce, aby dobre vyzerali a lepšie sa cítili.

Kampaň Európskeho týždňa proti rakovine

Každoročná kampaň, ktorá sa koná v októbri s tradičným dňom jabĺk sa orientovala na celú populáciu. Informačný materiál rozdávaný v uliciach a v rôznych zariadeniach spolu s jablkami v spolupráci s organizačnými jednotkami LPR a inými dobrovoľníkmi, upozorňoval na možnosti prevencie a včasného zistenia rakoviny. Kampaň sa uskutočnila práve v čase, keď sa v Bratislave konalo Valné zhromaždenie ECL s medzinárodnou konferenciou za účasti delegátov z 21 európskych štátov. Toto podujatie bolo príležitosťou zdôrazniť, aký veľký význam má medzinárodná spolupráca na mnohých programoch kontroly rakoviny v Európe.

OCENENIE

Prezidentka LPR Eva Siracká bola v roku 2014 odmenená cenou Európskeho parlamentu – Občan Európy, ktorá jej bude odovzdaná vo februári 2015 na ceremónii v Európskom parlamente v Bruseli.

larly at this popular seminar indicates their interest in being informed on new trends in treatment and care, and their desire to know one another's activities, helping towards the preparation of new plans.

The varied programme offered information on the 34th ECL General Assembly held in Bratislava in October 2014, including a conference, meeting of patients' supporting groups, and presentation of the Cancer Control Strategy for the period 2014-2018. Interesting lectures offered information on progress in treatment approaches and on provision of services to meet the needs of patients. As usual, an exhibition of

various art works personally created by women organised in self-help groups showed that at any stage of the disease it is possible and desirable to look good and to feel better.

European Cancer Week Campaign

As in other years, this campaign was held in October and conducted with the traditional Apple Day, geared toward the entire population. Distribution of information materials, together with apples in the streets and various locales, in cooperation with LAC organisational units and volunteers from many schools, focused on the possibilities of prevention and early cancer detection. At precisely that time,

the 34th ECL General Assembly, attended by delegates from 21 European countries, was taking place in Bratislava. This particular event was an occasion to raise awareness of the significance of international cooperation in many European cancer control programmes.

AWARDS AND HONOURS

In 2014 the European Parliament Award – European Citizen's Prize was bestowed on the LAC President Eva Siracká, to be presented to her in February 2015 at a Ceremony in the European Parliament in Brussels.

FINANČNÁ SPRÁVA

Liga proti rakovine ako mimovládna organizácia nedostáva zo štátneho rozpočtu žiadnu priamu finančnú pomoc a je úplne závislá na podpore zo strany verejnosti. Naše príjmy z Dňa narcisov, z príjmu 2% z daní a dary od našich partnerov a súkromného sektora sú jediným zdrojom, z ktorého financujeme celú našu činnosť v boji proti rakovine. Naš program sa v dôsledku našej účasti na programe kontroly rakoviny v Európe značne rozšíril.

Narastajúce bremeno rakoviny naznačuje, že v budúcnosti sa bude musieť vynaložiť ešte väčšie úsilie na zníženie morbidity a mortality. Niet pochýb o tom, že iba zvýšené investície do všetkých oblastí kontroly rakoviny môžu túto situáciu zmeniť. Zdroje, ktoré máme k dispozícii, sú obmedzené a z tohto dôvodu naša ekonomická politika smeruje k tomu, aby sa na naše aktivity nevykladalo viac peňazí, ako to príjmy dovoľujú, aby sa znížili väčšie náklady a aby sa hľadali cesty, ako zlepšiť našu prácu v tomto regióne Európy.

FINANCIAL STATEMENT

The League against Cancer, as a non-governmental organisation, does not receive any direct financial support from the state budget, and it is completely dependent on the support of the population. Our revenues from the Daffodil Day fundraising campaign, assignment of 2% of income tax, and donations from partners and the private sector, are the only sources for financing all our activities in the fight against cancer. These activities have continually increased, having regard to our participation in the strategic goals of cancer control in Europe.

The increasing cancer burden indicates that in the future even greater efforts will be needed in order to reduce incidence and mortality. There are no doubts that more investment in all areas of cancer control may be helpful in changing the present situation. The funds at our disposal are limited and for this reason our economic policy is not to spend more on activities than is justified by our available revenues, to reduce higher costs, and to find ways to make our work in this part of Europe more efficient.

SÚVAHA (v EUR) / BALANCE SHEET (in EUR) k 31.12.2014					
Strana aktív/Assets	č.r. /Line No.	Bežné účtovné obdobie / Current accounting period			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie / Immediately preceding accounting period
		Brutto / Gross	Korekcia / Provision	Netto / Net	Netto / Net
a	b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU / Fixed assets r. 002 + r. 009 + r. 021	001	3 187 281,08	1 019 726,72	2 167 554,36	2 246 520,87
1. Dlhodobý nehmotný majetok / Long-term intangible assets r. 003 až r. 008	002	3 274,55	1 506,28	1 768,27	1 768,27
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti / Development expenses 012-(072+091AÚ)	003				
Softvér / Software 013 - (073+091AÚ)	004	995,82	597,49	398,33	398,33
Oceniteľné práva/ Valuable rights 014 - (074 + 091AÚ)	005	1 138,38		1 138,38	1 138,38
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok / Other intangible fixed assets (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006	1 140,35	908,79	231,56	231,56
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku / Acquisition of intangible fixed assets (041-093)	007				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok / Advance payments for intangible fixed assets (051-095AÚ)	008				
2. Dlhodobý hmotný majetok / Long-term tangible assets r. 010 až r. 020	009	3 184 006,53	1 018 220,44	2 165 786,09	2 244 752,60
Pozemky / Lands (031)	010	486 999,78	x	486 999,78	486 999,78
Umelecké diela a zbierky / Works of art & collections (032)	011	9 999,00	x	9 999,00	9 999,00
Stavby / Buildings 021 - (081 - 092AÚ)	012	2 382 461,14	737 101,88	1 645 359,26	1 698 057,35
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí / Separate movable assets and sets of movables 022 - (082 + 092AÚ)	013	124 318,68	113 682,92	10 635,76	18 106,14
Dopravné prostriedky / Transportation means 023 - (083 + 092AÚ)	014	44 451,29	33 299,60	11 151,69	18 776,73
Pestovateľské celky trvalých porastov / Perennial crops 025 - (085 + 092AÚ)	015				
Základné stádo a ťažné zvieratá / Breeding & draught animals 026 - (086 + 092AÚ)	016				
Drobný dlhodobý hmotný majetok / Low-value tangible fixed assets 028 - (088 + 092AÚ)	017	126 135,09	126 135,09	0,00	
Ostatný dlhodobý hmotný majetok / Other tangible fixed assets 029 - (089 +092AÚ)	018	9 143,60	8 000,95	1 142,65	2 285,65
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku / Acquisition of tangible fixed assets (042 - 094)	019	497,95		497,95	527,95
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok / Advance payments for tangible fixed assets (052 - 095AÚ)	020				10 000,00
3. Dlhodobý finančný majetok / Total finance investments r. 022 až r. 028	021				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe / Shares and ownership interests with controlling influence in enterprises (061- 096 AÚ)	022				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom / Shares and ownership interests with substantial influence in enterprises (062 - 096 AÚ)	023				
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti / Debentures held to maturity (065 - 096 AÚ)	024				
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky / Intercompany loans and other loans (066 + 067) - 096 AÚ	025				
Ostatný dlhodobý finančný majetok / Other Long-term financial investments (069 - 096 AÚ)	026				
Obstaranie dlhodobého finančného majetku / Acquisition of long-term financial investments (043 - 096 AÚ)	027				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok / Advance payments for long-term financial investments (053 - 096 AÚ)	028				

Strana aktív/Assets		č.r. /Line No.	Bežné účtovné obdobie / Current accounting period			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie / Immediately preceding accounting period
			Brutto / Gross	Korekcia / Provision	Netto / Net	Netto / Net
a		b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU / Total current assets r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051		029	537 363,09		537 363,09	564 293,92
1.	Zásoby / Inventory r. 031 až r. 036	030	110 387,75	0,00	110 387,75	100 387,75
	Materiál / Material (112 + 119) - 191	031				
	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby / Work-in-progress and semi-finished goods (121+122)-(192+193)	032				
	Výrobky / Finished products (123 - 194)	033				
	Zvieratá / Animals (124 - 195)	034				
	Tovar / Merchandise (132 + 139) - 196	035				
	Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby / Advance payments made (314 AÚ - 391 AÚ)	036	110 387,75		110 387,75	100 387,75
2.	Dlhodobé pohľadávky / Total long-term receivables r. 038 až r. 041	037	0,00	0,00	0,00	0,00
	Pohľadávky z obchodného styku / Trade receivables (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
	Ostatné pohľadávky / Other receivables (315 AÚ - 391AÚ)	039				
	Pohľadávky voči účastníkom združení / Receivables from participants in an association (358AÚ - 391AÚ)	040				
	Iné pohľadávky / Others receivables (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
3.	Krátkodobé pohľadávky / Total short-term receivables r. 043 až r. 050	042	0,00	0,00	0,00	42,32
	Pohľadávky z obchodného styku / Trade receivables (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043				
	Ostatné pohľadávky / Other receivables (315 AÚ - 391 AÚ)	044				42,32
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami / Social security receivables (336)	045		x		
	Daňové pohľadávky / Tax receivables (341 až 345)	046		x		
	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy / Subsidies from state and local government (346+ 348)	047		x		
	Pohľadávky voči účastníkom združení / Receivables from participants in an association (358 AÚ - 391AÚ)	048				
	Spojovací účet pri združení / Linfing account for association (396 - 391AÚ)	049				
	Iné pohľadávky / Other receivables (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050				
4.	Finančné účty / Total financial asset r. 052 až r. 056	051	426 975,34	0,00	426 975,34	463 863,85
	Pokladnica / Cash on hand (211 + 213)	052	10 266,46	x	10 266,46	4 847,33
	Bankové účty / Bank accounts (221 AÚ + 261)	053	378 479,59	x	378 479,59	421 651,66
	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok / Bank accounts with deposit period exceeding one year (221 AÚ)	054		x		
	Krátkodobý finančný majetok / Short -term financial asset (251+ 253 + 255 + 256 + 257) - 291AÚ	055				
	Obstaranie krátkodobého finančného majetku / Aquisition short-term financial asset (259 - 291AÚ)	056	38 229,29		38 229,29	37 364,86
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU / Total accruing r. 058 a r. 059		057	2 132,30	0,00	2 132,30	15 425,59
1.	Náklady budúcich období / Deferred expenses (381)	058	2 132,30		2 132,30	15 425,59
	Príjmy budúcich období / Accrued revenues (385)	059				
MAJETOK SPOLU / Total Assets r. 001 + r. 029 + r. 057		060	3 726 776,47	1 019 726,72	2 707 049,75	2 826 240,38

Strana pasív / Liabilities	č.r. /Line No.	Bežné účtovné obdobie/Current accounting period	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie / Immediately preceding accounting period
a	b	5	6
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU / Total capital and reserves to cover assets r. 062+ r. 068 + r. 072 + r. 073	061	2 072 859,54	2 196 971,91
1. Imanie a peňažné fondy / Capital and money funds r. 063 až r. 067	062	9 999,00	9 999,00
Základné imanie / Registered capital (411)	063	9 999,00	9 999,00
Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu / Money funds of the reporting unit (412)	064		
Fond reprodukcie / Fund of reproduction (413)	065		
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov /Gains or losses on revaluation of assets (414)	066		
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín / Gains or losses on revaluation of financial investments (415)	067		
2. Fondy tvorené zo zisku / Reserves r. 069 až r. 071	068		
Rezervný fond / Reserves (421)	069		
Fondy tvorené zo zisku / Statutory funds (423)	070		
Ostatné fondy / Other funds (427)	071		
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov / Retained profit from prev.year (+; - 428)	072	2 186 972,91	2 350 186,25
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie / Profit/loss current account r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)	073	-124 112,37	-163 213,34
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU / Total external sources r. 075 + r. 079 + r. 087 + r. 097	074	54 205,44	54 740,80
1. Rezervy / Provisions r. 076 až r. 078	075	14 411,79	15 422,05
Rezervy zákonné/ Legal provisions (451AÚ)	076		
Ostatné rezervy /Other provisions (459AÚ)	077		
Krátkodobé rezervy / Short-term provisions (323 + 451AÚ + 459AÚ)	078	14 411,79	15 422,05
2. Dlhodobé záväzky / Long-term liabilities r. 080 až r. 086	079	494,52	425,27
Záväzky zo sociálneho fondu / Social fund (472)	080	494,52	425,27
Vydané dlhopisy / Bonds issued by the reporting unit (473)	081		
Záväzky z nájmu / Payables under lease agreements (474 AÚ)	082		
Dlhodobé prijaté preddávky / Long-term advance payment received (475)	083		
Dlhodobé nefakturované dodávky /Long-term non-invoiced supplies (476)	084		
Dlhodobé zmenky na úhradu / Long-term bills of exchange to be paid (478)	085		
Ostatné dlhodobé záväzky / Other long-term payable (373 AÚ + 479 AÚ)	086		
3. Krátkodobé záväzky / Short-term liabilities r. 088 až r. 096	087	39 299,13	38 893,48
Záväzky z obchodného styku / Trade payables (321 až 326) okrem 323	088	11 094,72	10 943,24
Záväzky voči zamestnancom / Employee liabilities (331+ 333)	089	15 880,01	15 715,51
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami / Due to and from social security institutions and health insurance institutions (336)	090	9 588,14	9 494,64
Daňové záväzky / Tax liabilities (341 až 345)	091	2 736,26	2 740,09
Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy / Payables from financial relations with state budget and local government authorities (346+348)	092		
Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov / Payables for unpaid subscribed shares and participation (367)	093		
Záväzky voči účastníkom združení / Payables to participants in an association (368)	094		
Spojovací účet pri združení / Linking account for association (396)	095		
Ostatné záväzky / Other liabilities (379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ)	096		
4. Bankové výpomoci a pôžičky / Bank financial assistance and borrowings r. 098 až r. 100	097		
Dlhodobé bankové úvery / Long-term bank loans (461AÚ)	098		
Bežné bankové úvery / Short-term bank loans (231+ 232 + 461AÚ)	099		
Prijaté krátkodobé finančné výpomoci / Short-term financial assistance received (241+ 249)	100		
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU / Total accruing r. 102 a r. 103	101	579 984,77	574 527,67
1. Výdavky budúcich období / Accrued expenses (383)	102		
Výnosy budúcich období / Deferred revenues (384)	103	579 984,77	574 527,67
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU / Total r.061+ r.074 + r.101	104	2 707 049,75	2 826 240,38

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT (v EUR) / INCOME STATEMENT (in EUR) k 31.12.2014						
Číslo účtu/ Account No.	Náklady / Expenses	Číslo riadku / Line	Činnosť / Activities			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie/ Previous accounting period
			Hlavná nezdaňovaná / Core activities	Podnikateľská zdaňovaná / Business activities	Spolu / total	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu / Consumed materials	01	159 520,01		159 520,01	152 335,74
502	Spotreba energie / Energy consumption	02	13 672,25		13 672,25	14 447,22
504	Predaný tovar / Merchandise sold	03				
511	Opravy a udržiavanie / Repair and maintenance	04	5 540,18		5 540,18	6 926,51
512	Cestovné / Travel expenses	05	4 441,18		4 441,18	7 086,78
513	Náklady na reprezentáciu / Representation expenses	06	19 658,69		19 658,69	13 318,70
518	Ostatné služby / Other services	07	522 952,55	2 461,32	525 413,87	604 721,44
521	Mzdové náklady / Wages and salaries	08	265 214,00		265 214,00	261 967,08
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie / Mandatory social security	09	88 164,36		88 164,36	86 478,31
525	Ostatné sociálne poistenie / Other social security	10				
527	Zákonné sociálne náklady / Mandatory social security expense	11	8 118,59		8 118,59	8 116,76
528	Ostatné sociálne náklady / Other social security expense	12				
531	Daň z motorových vozidiel / Road tax	13				
532	Daň z nehnuteľností / Estate taxes	14	1 900,65		1 900,65	1 900,65
538	Ostatné dane a poplatky / Other taxes and fees	15	941,57		941,57	952,93
541	Zmluvné pokuty a penále / Contractual fines, penalties and interest on late payment	16				
542	Ostatné pokuty a penále / Other fines, penalties and interest on late payment	17				
543	Odpísanie pohľadávky / Write-off of receivables	18	42,32		42,32	5,00
544	Úroky / Interest	19				
545	Kurzové straty / Exchange rate losses	20	41,67		41,67	0,09
546	Dary / Gifts	21				
547	Osobitné náklady / Special expenses	22				
548	Manká a škody / Shortages and damage	23				
549	Iné ostatné náklady / Other expenses	24	7 024,74		7 024,74	12 957,41
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku / Depreciation expense of intangible and tangible assets	25	138 386,24		138 386,24	143 394,61
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku / Net book value of intangible and tangible fixed assets sold	26				
553	Predané cenné papiere / Securities and ownership interests sold	27				
554	Predaný materiál / Merchandise sold	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok / Expenses on short-term financial asset	29				
556	Tvorba fondov / Addition to reserves	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov / Expenses on revaluation of securities	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek / Addition to legal provisions	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám / Contributions provided to organizational units	33	38 500,00		38 500,00	28 100,00
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám / Contributions provided to other reporting units	34	1 000,00		1 000,00	-2,75
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám / Contributions provided to individuals	35	25 660,00		25 660,00	17 300,00
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane / Contributions provided from sharing of tax paid	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky / Contributions provided from fundraising campaigns	37	409 287,32		409 287,32	394 541,20
Účtovná trieda 5 spolu / Accounting class 5 total r. 01 až r. 37		38	1 710 066,32	2 461,32	1 712 527,64	1 754 547,68

Číslo účtu/ Account No.	Výnosy / Revenues	Číslo riadku / Line	Činnosť / Activities			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie/ Previous accounting period
			Hlavná nezdaňovaná / Core activities	Podnikateľská zdaňovaná / Business activities	Spolu / total	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky / Sales of own outputs	39				
602	Tržby z predaja služieb / Sales of services	40		2 461,32	2 461,32	
604	Tržby za predaný tovar / Sales of merchandise	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby / Changes in inventories of work-in-progress	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov / Changes in inventories of semi-finished products	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov / Changes in inventories of finished products	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat / Changes in livestock	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru / Materials and merchandise capitalised	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb / Inter company services capitalised	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku / Capitalisation of intangible fixed assets	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku / Capitalisation of tangible fixed assets	49				
641	Zmluvné pokuty a penále / Contractual fines , penalties and interests on late payment	50				
642	Ostatné pokuty a penále / Other fines, penalties and interest on late payment	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky / Paymants for written-off receivables	52				
644	Úroky / Interests	53	750,47		750,47	2 600,85
645	Kurzové zisky / Exchange rate gains	54				15,45
646	Prijaté dary / Donations receives	55	7 902,22		7 902,22	7 501,69
647	Osobitné výnosy / Special revenue	56				
648	Zákonné poplatky / Statutory charges	57				
649	Iné ostatné výnosy / Other revenues	58				
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku / Revenues from disposal of intangible and tangible fixed assets	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku / Revenues from long-term financial assets	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov / Revenues from sales of shares and ownership interests	61				
654	Tržby z predaja materiálu / Revenues from materials sold	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku / Revenues from short-term financial assets	63	1 177,33		1 177,33	565,10
656	Výnosy z použitia fondu / Revenues from reserves employed	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov / Revenues from revaluation of securities	65				
658	Výnosy z nájmu majetku / Revenues from lease of assets	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek / Contributions received from organizational units	67	40 500,00		40 500,00	28 100,00
662	Prijaté príspevky od iných organizácií / Contributions received from other organisations	68	89 305,96		89 305,96	74 601,39
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb / Contributions received from individuals	69	53 236,14		53 236,14	44 061,13
664	Prijaté členské príspevky / Membership fees received	70	7 890,00		7 890,00	8 115,00
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane / Contributions from sharing of tax paid	71	438 898,58		438 898,58	523 775,37
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok / Contributions from public fundraisig	72	946 747,75		946 747,75	902 573,09
691	Dotácie / Subsidies	73				
	Účtová trieda 6 spolu / Accounting Class 6 total of r. 39 až r. 73	74	1 586 408,45	2 461,32	1 588 869,77	1 591 909,07
	Výsledok hospodárenia pred zdanením / Net profit or loss before taxes r.74-r.38	75	-123 657,87		-123 657,87	-162 638,61
591	Daň z príjmov / Income tax	76	454,50		454,50	574,73
595	Dodatkové odvody dane z príjmov / Additional income tax payments	77				
	Výsledok hospodárenia po zdanení / Net profit after taxes (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)	78	-124 112,37		-124 112,37	-163 213,34

Prijímateľ podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických a právnických osôb - Liga proti rakovine SR, so sídlom Brestová 6, 821 02 Bratislava, IČO: 00641219 zverejňuje podľa § 50 ods.13 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov tieto údaje o špecifikácii použitia podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických a právnických osôb za rok 2012 nim prijatého v roku 2013, čo predstavuje čiastku **463.886,33 €**
 Survey of the use of 2% income tax receipt enabling the League against cancer to keep up support to planned projects

Účel použitia podielu zaplatenej dane / Goal of specific action	
Psychosociálna starostlivosť o onkologických pacientov /Psychosocial care for cancer patients (rehabilitačné pobyty/rehabilitation stays)	57 733,53
Finančná pomoc sociálne slabším skupinám onkologických pacientov /Financial aid to cancer patients and their families (podpora v núdzi v dôsledku choroby/support in need due to disease)	23 640,92
Ubytovacie zariadenia - domov v Bratislave a v Košiciach /Home for parents of children treated in hospitals - Bratislava, Košice (komplexné náklady na prevádzku/total operation costs)	50 241,03
Celoslovenská linka pomoci pre onkologických pacientov, rodinných príslušníkov, verejnosť /National Helpline (mzdové náklady pre odborné poradenstvo/recompense for professional counselling)	13 005,18
Projekt Centrum pomoci Bratislava /Cancer Help Centre – Bratislava (prevádzkové náklady, denné aktivity pre emocionálnu, psychologickú a fyzickú rehabilitáciu/operation costs, daily activities for emotional, psychological and physical rehabilitation)	65 020,59
Projekt Centrum pomoci Košice /Cancer Help Centre – Košice (prevádzkové náklady, denné aktivity pre emocionálnu, psychologickú a fyzickú rehabilitáciu/operation costs, daily activities for emotional, psychological and physical rehabilitation)	70 435,35
Projekt Centrum pomoci Martin /Cancer Help Centre – Martin (prevádzkové náklady, denné aktivity pre emocionálnu, psychologickú a fyzickú rehabilitáciu/operation costs, daily activities for emotional, psychological and physical rehabilitation)	23 535,98
Psychosociálna starostlivosť o onkologických pacientov v regiónoch /Psychological services in cancer institutions (mzdové náklady pre psychologov/financial recompense for psychologists)	37 696,17
Onkologická výchova, Týždeň proti rakovine - edukačná kampaň Super ZERO /Cancer education; Cancer Week (edukatívne workshopy a semináre v školách; preventívna kampaň pre tínedžerov/educative workshops and seminars at schools; prevention campaign for teenagers)	19 439,97
Preventívne a informačné materiály - letáky, brožúrky, inzercia /Education and information for public and patients (informačný materiál, letáky, brožúry, plagáty, médiá/Information material, leaflets, brochures, posters, media)	74 034,53
Informačná kampaň k asignácii 2% dane z príjmu fyzických a právnických osôb /Information campaign and appeal for 2% tax donation (kreativita, TV, rozhlas, spoty, banery, medializácia/creativity, TV, broadcast, spots, banners, media)	29 014,80
Náklady celkom /Total expenses	463 798,05
Prijatý podiel daní /2% tax receipt	463 886,33
kreditné úroky (+)/Credit interest (+)	166,53
daň z úrokov a bankové poplatky (-)/Interest tax, bank duties (-)	254,81
Celkom/Total	463 798,05

SPRÁVA AUDÍTORA

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Pre Ligu proti rakovine SR, občianske združenie so sídlom v Bratislave

Správa k účtovnej závierke

Uskutočnila som audit priloženej účtovnej závierky občianskeho združenia Liga proti rakovine SR, ktorá obsahuje súvahu k 31.12.2014, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o účtovníctve“/ a za interné kontroly, ktoré štatutárny orgán považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť auditora

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť názor k tejto účtovnej závierke na základe môjho auditu. Audit som vykonala v súlade s medzinárodnými auditorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získala primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie auditorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku auditora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika auditor berie do úvahy interné kontroly relevantné na zostavenie účtovnej závierky účtovnej jednotky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnuť auditorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účely vyjadrenia stanoviska k účinnosti interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód ako aj primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobil štatutárny orgán, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Som presvedčená, že auditorské dôkazy, ktoré som získala, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre môj auditorský názor.

Názor

Podľa môjho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia Liga proti rakovine SR k 31.12.2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Ing. Edita Čechová, CA

č. lic. 737 SKAU

10. apríl 2015

84105 Bratislava

Nad lúčkami 55

Edita Čechová

REPORT OF INDEPENDENT AUDITORS

For the Liga proti rakovine SR

We have audited the accompanying financial statements of Liga proti rakovine SR, which comprises the balance sheet as of 31 December 2014, the profit and loss account for the year then ended and the notes thereto, as well as the summary of important accounting principles and accounting methods and other explanatory notes.

The company management is responsible for the preparation and the objective presentation of these financial statements in accordance with the Accounting Act No. 431/2002 Coll., as amended. This responsibility includes proposing, implementing and maintaining internal audits relevant for the preparation and the objective presentation of the financial statements, which are free from material misstatement due to a fraud or a mistake, furthermore choosing and applying appropriate accounting principles and accounting methods, as well as making accounting estimates, reasonable under given circumstances.

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with the International Standards on Auditing. These standards require that we meet ethical requirements, plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

The audit includes conducting procedures to obtain audit evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. The chosen procedures depend on the auditor's decision, including assessing the risk of material misstatement in the financial statements, either due to a fraud or due to a mistake. In assessing this risk, the auditor takes into account internal audits relevant for the preparation and the objective presentation of the financial statements in the accounting unit, in order to propose auditing procedures appropriate under given circumstances, however, not for the purpose of expressing an opinion on the efficiency of internal audits of the accounting unit. Furthermore, the audit includes evaluating the appropriateness of the accounting principles and accounting methods used and the reasonableness of the accounting estimates made by the management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the obtained audit evidence provides a sufficient and reasonable basis for our opinion.

In our opinion, the financial statements present a fair and objective view of the financial position of Liga proti rakovine SR as of 31 December 2014, the results of operations and the cash flows for the year then ended in accordance with the Accounting Act.

Bratislava, 10 April 2015

Ing. Edita Čechová, CA
SKAU Licence No. 737
84105 Bratislava
Nad lúčkami 55

Edita Čechová

ORGANIZÁCIA/ORGANISATION

Generálna rada/General Board

MUDr. Eva Siracká, DrSc.

prezidentka /president

mim.prof. MUDr. Roman Kováč, CSc.

viceprezident/vicepresident

doc. MUDr. Vladimír Bella, PhD.

MUDr. Richard Hrubý, PhD.

MUDr. Elena Kavcová, PhD.

JUDr. Miloš Kvasňovský

doc. MUDr. Jozef Marenčák, PhD.

MUDr. Darina Sedláková, MPH

prof. MUDr. Stanislav Španik, PhD.

MUDr. Jozef Šufliarsky, PhD.

doc. MUDr. Mária Wagnerová, CSc.

Vedecká rada/Scientific Board

doc. Ing. Čestmír Altaner, DrSc.

doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.

prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc.

prof. MUDr. Michal Horňák, DrSc.

prof. MUDr. Juraj Kaušitz, CSc.

prof. MUDr. Peter Krištúfek, CSc.

doc. MUDr. Jozef Mardiak, CSc.

prof. MUDr. Lukáš Plank, DrSc.

doc. MUDr. Ivan Pleško, DrSc.

MUDr. Ján Siracký, DrSc.

prof. MUDr. Pavol Traubner, CSc.

MUDr. Viliam Ujházy, DrSc.

doc. MUDr. Eva Valovičová, CSc.

Revízná komisia/Control Board

MUDr. Vladimír Vlasák

doc. MUDr. Zuzana Krištúfková, PhD.

MUDr. Martina Vorobjov

Hlavná kancelária, sekretariát/

Head Office, Secretariat

Ing. Eva Kováčová

výkonná riaditeľka/Executive director

Mgr. Miroslava Džupinová

PR manažérka/PR manager

Ing. Eva Tománková

projekty, organizačné zložky

Projects, affiliated units

Ing. Lenka Dendišová

ekológia a financie/Economy and finances

Mgr. Lucia Budáčová

projektová manažérka-informácie, výchova/

Project manager-information, education

PaedDr. Jana Horváthová

služby pre pacientov/Services for patients

Mgr. Michaela Arbetová

Programový manažér/ Programme manager

Simona Papánková

asistentka/Assistant

Jana Takács Horníčková

recepčná/Receptionist

Ing. Edita Čechová

audítor/Auditor

Pobočky Ligy proti rakovine/

Units of the League against Cancer

Banská Bystrica, Bardejov, Košice, Lučenec, Michalovce, Nitra, Piešťany, Topoľčany, Trebišov, Trnava, Žilina

Svojpomocné kluby pre ženy s rakovinou prsníka/Self-Help groups for breast cancer patients

Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Lučenec, Michalovce, Liptovský Mikuláš, Partizánske, Pezinok, Poprad, Prešov, Skalica

Kolektívni členovia/Collective members

KLINČEK- Čadca, SLOVILCO - Martin, Turčianske Venuše - Martin, Klub IRIS - Nové Zámky, OZ Narcis - Vranov nad Topľou, Organizácia postihnutých chronickými chorobami - Trenčín

Centrum pomoci/ Cancer Help Centre Bratislava

Brestová 6, 821 02 Bratislava, tel. 02/5292 1735

Centrum pomoci/ Cancer Help Centre Martin

Kukučínova 2, 036 01 Martin, tel. 043/324 04 87

Centrum pomoci/ Cancer Help Centre Košice

Paulínyho 63, 040 01 Košice, tel. 055/685 35 46

Ubytovacie zariadenie pre rodičov detských onkologických pacientov/ Home for parents of child cancer patients

Vlárska 5/A, 831 01 Bratislava - Kramáre, tel. 0914 296 922

Liga proti rakovine SR

Brestová 6, 821 02 Bratislava

Bankový účet: VÚB Bratislava – mesto

Č. účtu: SK 65 0200 0000 0001 0483 2012

www.lpr.sk

ISBN 978-80-89201-67-9

ISBN 978-80-89201-67-9

9 788089 201679 >